

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 1
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	มหาอำมาตย์โท พระยามโนปกรณนิติธาดา
ระยะเวลาดำเนินการ	:	28 มิถุนายน – 10 ธันวาคม 2475
วันประกาศใช้	:	28 มิถุนายน 2475

เนื้อหา :

รัฐบาลนี้เป็นรัฐบาลแรกและรัฐบาลเดียวที่ไม่มีตำแหน่งที่เรียกว่า "คณะรัฐมนตรี" "นายกรัฐมนตรี" และ "รัฐมนตรี" หากแต่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่นที่มีความหมายอย่างเดียวกันว่า "คณะกรรมการราษฎร" "ประธานคณะกรรมการการราษฎร" และ "กรมการราษฎร" ตามลำดับ และไม่ได้แถลงนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินต่อสภา แต่ได้ถือว่าหลัก 6 ประการของคณะราษฎรที่ได้ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชั่วคราว ซึ่งคณะผู้รักษาพระนครฝ่ายทหารแต่งตั้งขึ้น จำนวนรวม 70 นาย ปฏิญาณตนต่อสภาก่อนเข้ารับหน้าที่นั้นเป็นนโยบายของรัฐบาลคณะนี้ คำปฏิญาณทั้ง 6 ข้อมีดังนี้คือ.-

"ข้าพเจ้าขอให้คำปฏิญาณว่า จะซื่อสัตย์ต่อคณะราษฎร และจะช่วยรักษาหลัก 6 ประการของคณะราษฎรไว้ให้มั่นคง คือ

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
6. จะต้องให้การศึกษาย่างเต็มที่แก่ราษฎร

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 2
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	มหาอำมาตย์โท พระยามโนปกรณนิติธาดา
ร.ม.ว.ศ.ช.	:	เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี
ระยะเวลาดำเนินการ	:	10 ธันวาคม 2475 – 1 เมษายน 2476
วันประกาศใช้	:	20 ธันวาคม 2475
เนื้อหา	:	

ว่าโดยทั่วไปรัฐบาลนี้รับรองหลัก 6 ประการที่คณะกรรมการราษฎรได้ดำเนินการอยู่แล้วเป็นจุดที่หมายที่จะดำเนินการต่อไปให้บรรลุถึงซึ่งความสำเร็จ..... ฯลฯ

การศึกษา

เพื่อที่จะให้พลเมืองมีการศึกษาโดยแพร่หลาย จะต้องอนุโลมตามระเบียบการปกครองที่ให้เข้าลักษณะเดียวกับแผนเศรษฐกิจแห่งชาติ ดังจะได้กล่าวในตอนนโยบายกรรมการต่อไป

นโยบายทางกรรมการ

1. จะประกาศใช้พระราชบัญญัติประถมศึกษาให้ทั่วทั้งกรุงเทพฯ และหัวเมือง เพื่อให้ได้ปริมาณตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ
 2. ในส่วนการปรับปรุงคุณสมบัติแห่งการศึกษาทั่วไป จะแก้ไขให้วิเศษขึ้นด้วยตั้งฝึกหัดครูทุกประเภททุกชั้นจนพอแก่การ เพราะการสอนจะสำเร็จเป็นผลดีสมหมายก็ด้วยได้มีผู้สอนแต่ล้วนเป็นครูที่ได้ฝึกหัดอบรมมาดีแล้ว
 3. ในส่วนวิชาอาชีพ จะริบจัดตั้งโรงเรียนวิสามนัญศึกษาทั้งแผนกกลีกรรม อุตสาหกรรม และพาณิชยการให้ครบครัน ตั้งต้นแต่ประถมศึกษาขึ้นไป เพื่อจะได้ไม่มีการเรียนหนังสือเป็นสามัญศึกษาไปส่วนเดียวเหมือนเดี๋ยวนี้
 4. ในส่วนการศึกษาชั้นสูง จะได้จัดมหาวิทยาลัยให้สามารถสอนชั้นปริญญาที่เราต้องการให้ทัดเทียมกับมหาวิทยาลัยในนานาประเทศ เพื่อผู้เรียนจะได้สำเร็จการศึกษาชั้นอุดมได้ในเมืองเราเอง โรงเรียนมัธยมบริบูรณ์สำหรับสอนนักเรียนป้อนมหาวิทยาลัย ก็จะได้จัดให้มีในหัวเมืองด้วย เพื่อเด็กมีชาวนานผู้เกิดในท้องถิ่นต่าง ๆ จะได้เข้าถึงการเรียนชั้นนี้ได้สะดวก
 5. ในส่วนเครื่องอุปกรณ์การศึกษา เช่น แบบเรียน ห่องสมุด ทุนเล่าเรียน การกีฬา การอนุสภาคาชาด การลูกเสือ ฯลฯ เหล่านี้ก็จะจัดให้มีขึ้นแพร่หลายจนพอความต้องการ
 6. จะอุปถัมภ์การศาสนา อันเป็นปัจจัยสำคัญในการอบรมมนุษยธรรม ให้สำเร็จประโยชน์แห่งการอบรมนั้นยิ่งขึ้น
- แผนดำเนินการทั้งหมดนี้จะต้องดำเนินไปพร้อมกัน เพื่อให้เป็นอุปกรณ์แห่งกันและกัน และจะเร่งรัดจัดทำตามกำลังทุนที่มีพอจะทำได้

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 3
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	มหาอำมาตย์โท พระยามโนปกรณนิติธาดา
รมว. ศธ.	:	เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี
ระยะเวลาดำเนินการ	:	1 เมษายน – 20 มิถุนายน 2476
วันประกาศใช้	:	1 เมษายน 2476

เนื้อหา :

คณะรัฐมนตรี คณะที่ 3 นี้ไม่ได้แถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎร เนื่องจากได้รับการแต่งตั้งขึ้นมาในเวลาฉุกเฉิน

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 4
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา
รมว. ศธ.	:	เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี
ระยะเวลาดำเนินการ	:	21 มิถุนายน 2475 – 16 ธันวาคม 2476
วันประกาศใช้	:	26 มิถุนายน 2476

เนื้อหา :

.....ฯลฯ

.....

"รัฐบาลนี้เห็นว่า หลัก 6 ประการ ที่สภาผู้แทนราษฎรได้รับรองแล้วนั้น เป็นหลักนโยบายที่ทุก
กระทรวง ทบวงการจะร่วมมือกันดำเนินการต่อไปได้"

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายทางการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 5
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา
รมว. ศธ.	:	นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา
ระยะเวลาดำเนินการ	:	16 ธันวาคม 2476 – 13 กันยายน 2477
วันประกาศใช้	:	25 ธันวาคม 2476

เนื้อหา :

รัฐบาลนี้จะดำเนินนโยบายตามหลัก 6 ประการต่อจากรัฐบาลที่แล้วมา เพื่อให้ประเทศชาติเจริญก้าวหน้าสืบไปตามวิถีทางรัฐธรรมนูญซึ่งมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขของชาติ.....

...ฯลฯ

ส่วนการศึกษานั้น มีแผนการศึกษาและมีนโยบายวางไว้เป็นบรรทัดฐานดีแล้ว รัฐบาลนี้จะได้อำนาจทางที่ดีซึ่งจะนำไปให้ถึงจุดที่หมายให้พลเมืองรู้จักระบอบการปกครองตามแบบประชาธิปไตยให้ได้มีความเป็นอยู่เหมาะสมแก่สมัยรัฐธรรมนูญ รัฐบาลนี้จะได้นำดำเนินการตามแนวความคิดนี้ให้ได้ผลอันไพบูรณ์ยิ่งขึ้นเป็นลำดับ ในการที่จะฝึกฝนให้ประชาชนเป็นพลเมืองดีนั้นจะต้องฝึกฝนทั้งกาย จรรยา และใจรวมกันไป และให้ผู้ที่ได้รับการศึกษาแล้วได้นำดำเนินการอาชีพปฏิบัติหน้าที่พลเมืองตามรัฐธรรมนูญได้ดี รัฐบาลนี้จะได้นำการศึกษาทางอาชีพและการหาวิชาความรู้ตามความต้องการแห่งรัฐธรรมนูญ เป็นต้นว่า ขยายประถมศึกษาให้แพร่หลาย และขยายการศึกษาวិชาการรัฐธรรมนูญยึดถือการปฏิบัติฝึกหัดงานให้สำคัญยิ่งขึ้นกว่าที่แล้่วมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้ผู้ที่ผ่านพ้นการศึกษาในโรงเรียนไปแล้วได้มีโอกาสฝึกฝนตนเองได้ไม่ละทิ้งเสียและให้ ทุกคนมีโอกาสหาความรู้ได้อย่างเต็มที่ที่จะจัดได้ตามระบอบประชาธิปไตย รัฐบาลนี้จะนำร่องพลศึกษาให้เป็นการศึกษาเพื่อวินัยด้วย ส่วนในเรื่องธรรมการกับการศึกษานั้นรัฐบาลนี้เห็นว่า ควรจะเป็นอุปการะแก่กันและกัน จึงจะได้บำรุงส่งเสริมและจัดการให้ได้ประสานงานกันอย่างสนิทสนมดียิ่งขึ้นหนึ่งในทางศิลปของชาติ รัฐบาลนี้จะไม่ละเลย แต่หากจะบำรุงเท่าที่จะทำได้ ส่วนวิธีให้การศึกษาโดยทั่วไปที่จะให้ได้ประโยชน์สมหวังดังวามานั้น

รัฐบาลนี้จะจัดการปรับปรุงหลักสูตร และสรรพตำรา กับทั้งบำรุงฐานะและคุณสมบัติของครูและอาจารย์ให้สมกับที่วิชาครูเป็นวิชาชีพ และที่ครูจะเป็นผู้อบรมสั่งสอนกุลบุตรกุลธิดาสืบไป

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 6
คณะรัฐมนตรี :		
นายกรัฐมนตรี	:	นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา
รมว. ศธ.	:	พระสารสาสน์ประพันธ์
ระยะเวลาดำเนินการ	:	22 กันยายน 2477 – 9 สิงหาคม 2480
วันประกาศใช้	:	24 กันยายน 2477

เนื้อหา :

รัฐบาลนี้มีความมุ่งหมายที่จะส่งเสริมให้ประชาชนชาวสยามทุกเหล่า ทุกชั้น ตั้งแต่พระมหากษัตริย์ คณะสงฆ์ สถาผู้แทนราษฎร รัฐบาล ตลอดจนอาณาประชาราษฎร ได้รวมกันเป็นสมานฉันท์ตั้งมั่นอยู่ในระบอบรัฐธรรมนูญเป็นปึกแผ่นแน่นหนาด้วยความสามัคคี เพราะรัฐบาลนี้เชื่อตระหนักว่าการปกครองระบอบรัฐธรรมนูญเป็นวิถีทางดีที่สุดที่จะนำมาซึ่งความวัฒนาถาวรของประเทศไทยสืบต่อไป

ในการประดิษฐานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยามขึ้นนั้นได้อาศัยหลัก 6 ประการเป็นมูลฐานที่ตั้ง ได้แก่ หลักเอกราช 1 หลักความสงบภายใน 1 หลักเศรษฐกิจ 1 หลักสิทธิเสมอภาค 1 หลักเสรีภาพ 1 และหลักการศึกษา 1

หลักสิทธิเสมอภาคและหลักเสรีภาพนั้น

ได้รับผลสำเร็จแล้วตามความในรัฐธรรมนูญ..... ฯลฯ

หลักการศึกษา

รัฐบาลนี้มีความปรารถนาอย่างยิ่งที่จะให้การศึกษาแก่พลเมืองทั่วไปอย่างเต็มที่ ให้ได้รับการอบรมในระบอบการปกครองตามแบบรัฐธรรมนูญให้ได้รับการศึกษาทางธรรมชาติ ทางงานและทางการสมาคม ฝึกฝนให้รอบรู้ มีปัญญาความคิดรู้จักค้นคว้าหาเหตุผลโดยตนเอง ได้มีจรรยา ประกอบด้วยกำลังกายและกำลังใจเป็นอันดี กับทั้งไม่ให้ละทิ้งเสียซึ่งจริยศึกษาแห่งชาติ ขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีของไทย มุ่งประสงค์ให้ผู้ที่ได้รับการศึกษาแล้วสามรถประกอบอาชีพ มีอนามัยและศีลธรรมอันดีงาม

รัฐบาลนี้จะจัดการแก้ไขปรับปรุงงานประถมและมัธยมศึกษาให้มีระดับที่ดี ขยายการประถมศึกษาให้มีโรงเรียนประชาบาลอย่างน้อยตำบลละ 1 โรงเรียน เพื่อให้ก้าวหน้าแพร่หลายได้ผลตามที่รัฐธรรมนูญต้องการ จะจัดตั้งในทางสามัญศึกษา วิสามัญศึกษา หนักไปในทางเกษตรกรรมและพาณิชย์กรรม ส่วนอุดมศึกษาจะปรับปรุงมหาวิทยาลัยให้ได้มาตรฐานกับมหาวิทยาลัยที่ดีในอารยะประเทศ จะได้ขยายงานให้นักเรียนได้เข้ารับการศึกษานี้มากขึ้น และจะบำรุงมาตรฐานทางวิชาการให้สูงขึ้นเป็นลำดับ

รัฐบาลนี้จะพยายามให้กุลบุตรกุลธิดามีโอกาสหาความรู้ได้อย่างเต็มที่ ที่จะจัดได้ตามระบอบประชาธิปไตย จะบำรุงพลศึกษา หาทางให้ประชาชนได้มีโอกาสบำรุงกำลังกาย กำลังใจ

และกำลังความคิด ทั้งจะได้จัดหาสถานที่และอุปกรณ์การกีฬาต่าง ๆ ไว้สำหรับการนี้ ทั้งนี้เพื่ออบรมวินัย การเป็นนักกีฬาและสามัคคีธรรม ในทางธรรมการก็จะส่งเสริมสมรรถภาพในการศึกษาปริยัติธรรมและกา รอบรมศีลธรรมแก่ประชาชน อนึ่ง การธรรมการและการศึกษานั้น รัฐบาลถือว่าเป็นอุปการะซึ่งกันและกัน จึงจะได้บำรุงส่งเสริมและจัดการให้ได้ประสานงานกันอย่างสนิทสนมดียิ่งขึ้น ในทางศิลปของชาติรัฐบาลนี้ ก็จะส่งเสริมโดยพยายามฟื้นฟูทุกสถานเพื่อเป็นการเชิดชูวัฒนธรรมของชาติไทยทั้ง ภายในและภายนอก ประเทศ

เพื่อที่จะให้การศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายนี้ รัฐบาลจะปรับปรุงการงานให้รัดกุมเหมาะสมแก่ กาลสมัย ให้การงานประสานกันได้ดีโดยเฉพาะอย่างยิ่งจะจัดการปรับปรุงหลักสูตรและสรรพตำรา ขยาย การฝึกหัดครูกับทั้งบำรุงฐานะของครูอาจารย์ให้สมกับที่วิชาครูเป็นวิชาชีพ และครูที่จะเป็นผู้อบรมสั่งสอน กุลบุตรกุลธิดาสืบไป

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 7
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	นายพันเอกพระยาพหลพลพยุหเสนา
รมว. ศธ.	:	นาวาเอก หลวงสินธุสงครามชัย
ระยะเวลาดำเนินการ	:	9 สิงหาคม – 21 ธันวาคม 2480
วันประกาศใช้	:	11 สิงหาคม 2480

เนื้อหา :

คณะรัฐมนตรีนี้จะดำเนินนโยบายตามที่คณะรัฐมนตรีชุดก่อนได้แถลงไว้ต่อสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ส่วนเรื่องการค้าขายที่ดินบางรายของพระคลังข้างที่ซึ่งเป็นปัญหาอยู่นั้น รัฐบาลจะได้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้ขาวสะอาด

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 8
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา
รมว. ศธ.	:	นาวาเอก หลวงดิโนสงครามชัย
ระยะเวลาดำเนินการ	:	21 ธันวาคม 2480 – 16 ธันวาคม 2481
วันประกาศใช้	:	23 ธันวาคม 2480

เนื้อหา :

รัฐบาลนี้มีนโยบายที่จะดำเนินการก้าวหน้าต่อไปตามหลัก 6 ประการในการประดิษฐ์รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม คือ หลักเอกราช 1 หลักความสงบภายใน 1 หลักเศรษฐกิจ

1 หลักสิทธิเสมอภาค 1 หลักเสรีภาพ 1 และหลักการศึกษา 1 หลักสิทธิเสมอภาคและหลักเสรีภาพนั้นได้รับผลสำเร็จแล้วตามความในรัฐธรรมนูญ..... ฯลฯ

หลักการศึกษา

ในการจัดการศึกษานั้น รัฐบาลจะได้ให้การศึกษายังผลให้เกิดการครองชีพสมควรแก่อัตภาพและเป็นกำลังแห่งประเทศชาติตามแนวทางดังต่อไปนี้

1. สามัญศึกษา จะได้พยายามจัดให้การศึกษามากับบังคับได้ขยายแผ่ออกไปตามความประสงค์ของพระราชบัญญัติประถมศึกษา และเร่งรัดคุณภาพให้ดีขึ้นด้วยการบำรุงอุปกรณ์ของโรงเรียนและฐานะแห่งครู ในภาคนอกบังคับก็จักได้จัดให้มีการศึกษาถึงมัธยมบริบูรณ์ทั่วทุกจังหวัด

รัฐบาลจะได้สนับสนุนโรงเรียนราษฎรให้ทวีขึ้นทั้งจำนวนและคุณภาพตามแผนการศึกษา

2. อาชีวศึกษาซึ่งเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง รัฐบาลจะได้จัดให้มีสถานศึกษาการอาชีพประเภทต่าง ๆ ให้เป็นปึกแผ่นตามความเหมาะสมแก่ท้องถิ่นตามลำดับความจำเป็น โดยหนักไปในทางปฏิบัติ

3. การศึกษามหาชน รัฐบาลจะได้จัดให้ผู้ที่ไม่รู้หนังสือได้รับการศึกษาจนอ่านออกเขียนได้และเข้าใจหน้าที่ของพลเมือง

4. จะปรับปรุงอุดมศึกษาให้มีจำนวนและคุณภาพยิ่งขึ้น จะจัดให้มีแผนกวิชาเพิ่มขึ้นตามความจำเป็น

5. จะได้จัดให้การพลศึกษาแพร่หลายในโรงเรียนทั่วไป ตลอดจนประชาชนและให้ผลแห่งการพลศึกษานี้ได้เป็นประโยชน์ทั้งทางกายและทางใจ

6. จะรักษาและส่งเสริมศิลปกรรมของไทยเพื่อให้เป็นที่ยึดเหนี่ยวเกียรติและวัฒนธรรมของชาติ จะใช้ศิลปกรรมเป็นอุปกรณ์ในการอบรมประชาชนทั้งในทางความรู้และคุณภาพทางใจ จะใช้ศิลปกรรมให้เป็นอุปกรณ์ทางเศรษฐกิจแห่งชาติ

7. ในทางศาสนาจะได้ปรับปรุงพระราชบัญญัติลักษณะปกครองคณะสงฆ์ให้สมแก่กาลสมัยและจะอุปถัมภ์การศึกษาตามความประสงค์แห่งรัฐธรรมนูญ
8. เพื่อส่งเสริมศีลธรรมของประชาชน รัฐบาลจะได้ปลูกฝังหลักธรรมและแนววัฒนธรรมตั้งแต่เยาว์วัย และจะดำเนินการขจัดเหตุที่ก่อให้เกิดการละเมิดศีลธรรมในยุวชน
9. จะส่งเสริมให้ได้ผลในสมรรถภาพทั้งฝ่ายวิชาการและฝ่ายธุรกิจ เพื่อให้การศึกษาดังกล่าวแล้วบรรลุถึงจุดหมายโดยเร็ว

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 9
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	นายพันเอก หลวงพิบูลสงคราม
รมว. ศธ.	:	หลวงโกวิทอภัยวงศ์
ระยะเวลาดำเนินการ	:	16 ธันวาคม 2481 – 6 มีนาคม 2485
วันประกาศใช้	:	26 ธันวาคม 2481

เนื้อหา :

ในการบริหารราชการแผ่นดิน คณะรัฐมนตรีมีนโยบายดังต่อไปนี้

.....ฯลฯ

กระทรวงธรรมการ

1. สามัญศึกษา จะพยายามจัดให้การศึกษากว้างขวางได้ขยายออกไปตามความประสงค์ของพระราชบัญญัติประถมศึกษาและเร่งรัดคุณภาพ ให้ดีขึ้น ด้วยการบำรุงอุปกรณ์ของโรงเรียนและฐานะของครู ในภาคนอกบังคับก็จะจัดให้มีการศึกษาถึงมัธยมบริบูรณ์ทั่วทุกจังหวัดและสนับสนุนโรงเรียนราษฎร์ให้ทวีทั้งจำนวนและคุณภาพ
2. อาชีวศึกษา ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญยิ่งจะจัดให้มีสถานศึกษาอาชีพประเภทต่าง ๆ ให้เป็นปึกแผ่นเหมาะสมแก่ท้องที่ตามลำดับความจำเป็นโดยหนักในทางปฏิบัติ
3. การศึกษาคณะชนก จะพยายามจัดให้ผู้ใหญ่ที่ไม่รู้หนังสือได้รับการศึกษาจนอ่านออกเขียนได้และเข้าใจหน้าที่ของพลเมือง
4. จะปรับปรุงอุดมศึกษาให้มีคุณภาพและปริมาณยิ่งขึ้น จะจัดเพิ่มแผนกวิชาขึ้นตามความจำเป็น
5. จะจัดให้การพลศึกษาแพร่หลายในโรงเรียนทั่วไป ตลอดถึงประชาชนให้เป็นประโยชน์ทั้งทางกายและทางใจ
6. จะรักษาและส่งเสริมศิลปกรรมไทย เพื่อเชิดชูเกียรติและวัฒนธรรมของชาติ จะใช้ศิลปกรรมเป็นอุปกรณ์การอบรมประชาชนทั้งในทางความรู้และคุณภาพทางใจ
7. ในทางศาสนาจะปรับปรุงพระราชบัญญัติลักษณะปกครองคณะสงฆ์ให้สมกาลสมัยและจะอุปถัมภ์การศาสนาตามความประสงค์แห่งรัฐธรรมนูญ
8. เพื่อปลูกฝังหลักธรรมและแนววัฒนธรรมตั้งแต่เยาว์วัยจะดำเนินการขจัดเหตุที่ก่อให้เกิดการละเมิดศีลธรรมในยุวชน

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 10
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	จอมพล แปลก พิบูลสงคราม
รมว./รมช. ศธ.	:	พินเอก ประยูร ภมรมนตรี นาวาเอก หลวงศุภชลาศัย
ระยะเวลาดำเนินการ	:	7 มีนาคม 2485 – 1 สิงหาคม 2485
วันประกาศใช้	:	16 มีนาคม 2485
เนื้อหา	:	

ท่านประธานสภาและท่านสมาชิกทั้งหลาย.....๗๑

รัฐบาลจะไม่ละเลยในการบำรุงการศึกษาของชาติให้ขึ้นสู่ระดับอันดียิ่งขึ้นไป เพื่อให้เทียบทันอารยะประเทศให้เร็วที่สุด โดยอาศัยการปรับปรุงหลักสูตรตำราเรียน การยกย่องฐานะของครูให้สมกับที่จะเป็นสิ่งที่สอนอบรมกุลบุตรกุลธิดาของชาติ ทั้งจะพยายามจัดการศึกษาให้มีระดับเดียวกันทั่วราชอาณาจักรด้วย

ตามที่กล่าวมาข้างต้นนั้นเป็นข้อความย่อ ๆ โดยทั่วไป ต่อไปนี้จะได้แถลงนโยบายของแต่ละกระทรวงเพื่อให้สภานี้ทราบ๗๒

กระทรวงศึกษาธิการ

นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการมีจุดประสงค์จะอบรมพลเมืองของชาติให้มีคุณลักษณะเหมาะสมกับความต้องการของชาติในปัจจุบัน และให้ก้าวหน้าทันความเจริญของบ้านเมืองในอนาคต

กระทรวงศึกษาธิการจะได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. สามัญศึกษา โดยทั่วไปจะเร่งรัดส่งเสริมคุณภาพ สมรรถภาพ และผดุงฐานะของครูให้ดียิ่งขึ้น กับจะปรับปรุงหลักสูตรแบบเรียนให้เหมาะสมแก่กาลสมัย และให้ได้ระดับมาตรฐานสม่ำเสมอทั่วราชอาณาจักร สำหรับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจะขยายออกไปตามความประสงค์ของพระราชบัญญัติประถมศึกษา ส่วนภาคนอกบังคับจะจัดให้มีการศึกษาในโรงเรียนสตรีถึงขั้นมัธยมบริบูรณ์ทั่วทุกจังหวัดเช่นที่ได้จัดแก่โรงเรียนชายโดยครบถ้วน นอกจากนี้จะสนับสนุนช่วยเหลือและปรับปรุงโรงเรียนราษฎรให้ทวีขึ้นทั้งปริมาณและคุณภาพ

2. อาชีวศึกษา จะจัดให้มีสถานศึกษาอาชีพประเภทต่าง ๆ เป็นปีกแผ่นเหมาะสมกับท้องถิ่นตามลำดับความจำเป็น จะปรับปรุงและปฏิบัติงานให้เหมาะสมแก่ความต้องการของประเทศชาติโดยเฉพาะในขณะที่อยู่ในภาวะคับขัน โดยจะฝึกหัดและเพิ่มจำนวนช่างฝีมือประเภทต่าง ๆ ให้มีความรู้ความชำนาญในวิชาชีพที่จำเป็นให้เพียงพอ และส่งเสริมให้ประกอบประดิษฐ์กรรมบางชนิดขึ้นได้เองให้สอดคล้องกับโครงการอุตสาหกรรมของรัฐบาลด้วย

3. จะปรับปรุงอุดมศึกษาให้มีคุณภาพและปริมาณยิ่งขึ้น โดยจัดเพิ่มแผนกวิชาขึ้นตามความจำเป็นกับจะได้จัดตั้งโรงเรียนเตรียมอุดมและมหาวิทยาลัยขึ้นในส่วนภูมิภาคตามลำดับ

4. จะเร่งส่งเสริมการพลศึกษาโดยให้นักเรียนได้รับการฝึกอบรมการกีฬา ให้มากยิ่งขึ้นเพื่อความสมบูรณ์ในร่างกายและพลานามัย มีจิตใจเป็นนักกีฬา และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งของชาติทั้งจะทำให้การพลศึกษาแพร่หลายเป็นประโยชน์ถึงประชาชนอีกด้วย

5. การศึกษาผู้ใหญ่จะกวาดชั้นให้ผู้ใหญ่ที่ไม่รู้หนังสือได้รับการศึกษาจนอ่านออกเขียนได้ เข้าใจหน้าที่ของพลเมืองและเป็นกำลังส่งเสริมนโยบายของรัฐบาลให้เหมาะสมกับกาลสมัย

6. จะรักษาส่งเสริมศิลปกรรมของไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งการช่างฝีมือไทยแบบโบราณให้รุ่งเรืองถาวร เป็นเครื่องเชิดชูเกียรติและวัฒนธรรมของชาติ จะได้ผดุงการศึกษาศิลปกรรมแบบใหม่และดัดแปลงใช้ให้เหมาะสมกับความต้องการของประเทศไทย จะใช้ศิลปกรรมเป็นอุปกรณ์ช่วยการศึกษาผู้ใหญ่ทั้งในทางความรู้และคุณภาพทางใจ

7. ในส่วนพระพุทธศาสนาจะดำเนินการให้สำเร็จสมบูรณ์ตามบทแห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์โดยเร็ว จะได้พยายามสังคายนาพระไตรปิฎกตามความในบทเฉพาะกาลแห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ และจะพยายามให้ทางศาสนาได้มีความสัมพันธ์เป็นอันดีกับทางอาณาจักร เพื่อส่งเสริมให้เกิดประโยชน์ร่วมกันทั้งในทางพระศาสนาทางบ้านเมือง

8. จะเร่งรัดการอบรมจิตใจ วินัย ความสามัคคีและวัฒนธรรมแก่นักเรียนตั้งแต่เยาว์วัยเพื่อให้เป็นพลเมืองที่เข้มแข็งในอนาคตกับจะดำเนินการ ขจัดเหตุที่ก่อให้เกิดการละเมิดศีลธรรมในหมู่เยาวชน

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 11
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	พันตรี ควง อภัยวงศ์
รมว./รมช. ศธ.	:	นายทวี บุญยเกษตร นายเดือน บุญนาค
ระยะเวลาดำเนินการ	:	1 สิงหาคม 2487 – 31 สิงหาคม 2488
วันประกาศใช้	:	3 สิงหาคม 2487

เนื้อหา :

ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกทั้งหลายเนื่องจากได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าพเจ้าดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตามประกาศแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีลงวันที่ 1 สิงหาคม พุทธศักราช 2487 นั้น บัดนี้ ข้าพเจ้าได้จัดตั้งคณะรัฐมนตรีเสร็จแล้วตามประกาศตั้งและแต่งตั้งคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ 2 สิงหาคม พุทธศักราช 2487...รัฐบาลนี้จึงขอแถลงนโยบายแต่เพียงสั้น ๆ ไว้ต่อสภาผู้แทนราษฎรดังต่อไปนี้

1.....

2. รัฐบาลนี้จะยึดหลัก 6 ประการของคณะราษฎรเป็นหลักบริหารราชการแผ่นดิน อาทิเช่น หลักเอกราช หลักรักษาความสงบ หลักเอกราชในทางเศรษฐกิจ หลักสิทธิเสมอภาค หลักเสรีภาพและหลักการศึกษา

ชื่อเรื่อง : นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 12
คณะรัฐมนตรี :
นายกรัฐมนตรี : นายทวี บุญยเกต
ร.ม.ว. ศ.ธ. : นายทวี บุญยเกต
ระยะเวลาดำเนินการ : 31 สิงหาคม – 17 กันยายน 2488
วันประกาศใช้ : 1 กันยายน 2488

เนื้อหา :

ในคำแถลงนโยบายของรัฐบาลชุดนี้ไม่ได้กล่าวถึงการศึกษานาชาติเลย

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 13
คณะรัฐมนตรี :		
นายกรัฐมนตรี	:	ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช
รมว. ศธ.	:	พระตรีภรณ์สารวิศวรรรม
ระยะเวลาดำเนินการ	:	17 กันยายน 2488 – 31 มกราคม 2489
วันประกาศใช้	:	19 กันยายน 2488

เนื้อหา :

ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลาย เนื่องจากได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าพเจ้าดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีตามประกาศลงวันที่ 17 กันยายน พุทธศักราช 2488 บัดนี้ ข้าพเจ้าได้จัดตั้งคณะรัฐมนตรีเสร็จแล้ว รัฐบาลนี้จึงขอแถลงนโยบายต่อสมาชิกผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

..... ฯลฯ

เนื่องจากสงครามเป็นเหตุทำให้จิตใจและศีลธรรมของมนุษยชาติเสื่อมทรามลง สำหรับนโยบายภายใน รัฐบาลจึงเห็นควรแก้ไขปรับปรุงในด้านจิตใจและศีลธรรมของประชาชนคนไทยรวมทั้งข้าราชการ โดยจะได้พยายามดำเนินการเป็นการด่วน

ก.

ข.

ค. ในการศึกษา

นอกจากพยายามแก้ไขในส่วนที่ถูกกระทบกระเทือนจากการสงครามให้สู่สภาพปกติโดยเร็วแล้ว จะพยายามปรับปรุงคุณภาพของการศึกษาโดยทั่ว ๆ ไปให้ดีขึ้น และจะเพ่งเล็งถึงศีลธรรมและอนามัยของนักเรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้โดยมีจุดหมายที่จะให้ได้พลเมืองดีเหมาะสมกับชาติที่รักสงบ

ชื่อเรื่อง : นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 14
 คณะรัฐมนตรี :
 นายกรัฐมนตรี : พันตรี ควง อกัยวงศ์
 รมว. ศธ. : พระตรีธรรมาธิบดี
 ระยะเวลาดำเนินการ : 31 มกราคม – 24 มีนาคม 2489
 วันประกาศใช้ : 7 กุมภาพันธ์ 2489

เนื้อหา :

ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกทั้งหลาย เนื่องจากได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าพเจ้าดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตามประกาศตั้งนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ 31 มกราคม พุทธศักราช 2489 บัดนี้ ข้าพเจ้าได้จัดตั้งคณะรัฐมนตรีเสร็จแล้ว ดังปรากฏตามประกาศตั้งและแต่งตั้งรัฐมนตรี ลงวันที่ 2 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2489 จึงใคร่ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาให้ความไว้วางใจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 50 รัฐบาลจะได้พยายามแก้ปัญหาต่าง ๆ ทั้งในเรื่องที่เกี่ยวกับการเงิน การเศรษฐกิจ การครองชีพของราษฎร การรักษาความปลอดภัยภายใน การส่งเสริมการศึกษา การส่งเสริมสมรรถภาพและความเที่ยงธรรมของข้าราชการ ตลอดจนช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสของประชาชนโดยทั่ว ๆ ไป

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 15
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	นายปรีดี พนมยงค์
รมว. ศธ.	:	นายเด็อน บุนนาค
ระยะเวลาดำเนินการ	:	24 มีนาคม – 1 มิถุนายน 2489
วันประกาศใช้	:	25 มีนาคม 2489

เนื้อหา :

ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร และท่านสมาชิกผู้มึเกียรติทั้งหลาย บัดนี้ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งคณะรัฐมนตรีตามประกาศลงวันที่ 24 มีนาคม พุทธศักราช 2489 ดังที่ท่านทราบแล้ว รัฐบาลจึงขอแถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

..... ฯลฯ

การศึกษา

รัฐบาลนี้ยินดียอมรับการเข้าร่วมมือของเอกชนในการจัดตั้งโรงเรียนและการจัดทำตำราเรียน และในระยะเวลาอันใกล้กับการเปิดสมัยการศึกษานี้ รัฐบาลจะเอาใจใส่เป็นพิเศษในเรื่องสถานที่เล่าเรียน และตำราที่ใช้ในการเรียน รัฐบาลจะจัดการตามความสามารถให้นักเรียนมีที่เรียนและมีตำราเรียนให้ทั่วถึง

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 16
คณะรัฐมนตรี	:	-
นายกรัฐมนตรี	:	นาย ปรีดี พนมยงค์
ระยะเวลาดำเนินการ	:	8 – 9 มิถุนายน 2489

เนื้อหา :

คณะรัฐมนตรี คณะที่ 16 ไม่มีการแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีและคำแถลงนโยบายของรัฐบาล เนื่องจากภายหลังที่ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง นายปรีดี พนมยงค์เป็นนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2489 แล้วในวันที่ 9 มิถุนายน 2489 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลก็ได้เสด็จสวรรคตด้วยพระแสงปืน ซึ่งเป็นเวลาที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีจึงได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง ด้วยเหตุผลที่ว่า สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีได้เสด็จสวรรคต

ชื่อเรื่อง : นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 17
 คณะรัฐมนตรี :
 นายกรัฐมนตรี : นายปรีดี พนมยงค์
 รมว./รมช. ศธ. : นายเดือน บุนนาค
 ระยะเวลาดำเนินการ : 11 มิถุนายน – 23 สิงหาคม 2489
 วันประกาศใช้ : 13 มิถุนายน 2489

เนื้อหา :

ท่านประธานรัฐสภา ด้วยตามที่ท่านสมาชิกวุฒิสภาและท่านสมาชิกสภาผู้แทนต้องการให้ข้าพเจ้า
 รับใช้ชาติต่อไปในยามคับขัน ข้าพเจ้าก็จำเป็นต้องสนองความต้องการของท่าน บัดนี้ ได้มีพระบรมราชโองการ
 โปรดเกล้าฯ ให้ตั้งและแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีตามประกาศลงวันที่ 11 มิถุนายน 2489 ดังที่ท่านได้ทราบแล้ว
 รัฐบาลจึงขอแถลงนโยบายต่อรัฐสภาดังต่อไปนี้

..... ฯลฯ

การศึกษาและการศาสนา

รัฐบาลนี้จะวางแผนการศึกษาของชาติให้มีรากฐานถาวร แนวการศึกษาแบ่งเป็นสามัญศึกษากับอาชีวศึกษา หลักสูตรตำราเรียนจะปรับปรุงใหม่ให้เหมาะสมกับความต้องการของประเทศและความ
 เป็นอยู่ของท้องถิ่น โดยจะให้ผู้ที่ได้รับการศึกษารู้จักค้นคว้าหาเหตุผลและมีศีลธรรมอันดีงาม ทั้งมีความรู้อัน
 จำเป็นที่ประกอบอาชีพตามที่ตนต้องการ เฉพาะอย่างยิ่งในทางเกษตรกรรมและพาณิชยกรรม

การศึกษาจะดีก็ต้องมีครูดี ฉะนั้นการศึกษาวิชาครู การบำรุงฐานะของครูให้เป็นที่เคารพนับถือแก่
 บรรดาศิษย์ จึงเป็นภาระกิจอันยิ่งใหญ่ของกระทรวงศึกษาธิการ

ในด้านการศานานั้น รัฐบาลนี้จะเร่งส่งเสริมและทำนุบำรุงศาสนาและถือว่าเป็นความเชื่อมั่นยึด
 เหนียวในทางศาสนาเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการละเว้นประพฤติกิเลสที่ไม่ชอบไม่ควร รัฐบาลนี้ถือว่าการศึกษากับศาสนาเป็นสิ่งที่อุปการะแก่กัน ผู้มีความรู้ต้องมีศีลมีสัจย์อยู่ในตนด้วย

ชื่อเรื่อง : นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 18
 คณะรัฐมนตรี :
 นายกรัฐมนตรี : พลเรือตรี ถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์
 รมว. ศธ. : นายเดือน บุนนาค
 ระยะเวลาดำเนินการ : 23 สิงหาคม 2489 – 30 พฤษภาคม 2490
 วันประกาศใช้ : 26 สิงหาคม 2489

เนื้อหา :

ท่านประธานรัฐสภา บัดนี้ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งและแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีตามประกาศลงวันที่ 24 สิงหาคม 2489 แล้ว รัฐบาลจึงขอแถลงนโยบายต่อรัฐสภา ดังต่อไปนี้

.....ฯลฯ

การศึกษาและการศาสนา

รัฐบาลนี้จะดำเนินงานการวางแผนการศึกษาของชาติต่อจากงานที่รัฐบาลชุดก่อนดำเนินค้างอยู่ และจะปรับปรุงหลักสูตรกับตำราเรียนให้เหมาะสมกับความต้องการของประเทศและความเป็นอยู่ของท้องถิ่น โดยให้ผู้รับการศึกษามีความรู้อันจำเป็นแก่การประกอบอาชีพและให้รู้จักค้นหาเหตุผล ทั้งมีศีลธรรมซึ่งต้องอาศัยการศาสนาเข้าช่วยด้วย

เกี่ยวกับฐานะของครูซึ่งได้บำรุงกันมาแต่รัฐบาลชุดก่อนนั้น รัฐบาลชุดนี้จะดำเนินงานต่อเฉพาะอย่างยิ่ง ในการปรับปรุงครูประชาบาลให้เป็นข้าราชการตามคุณสมบัติและพินความรู้และการให้ความรู้เพิ่มเติมแก่ครูประชาบาลให้มากขึ้นเป็นพิเศษ

ส่วนการศาสนานั้น รัฐบาลนี้จะส่งเสริมและหนุนบำรุงให้เป็นที่เชื่อมั่นและยึดเหนี่ยวของประชาชน และถือว่าการศึกษากับการศาสนาเป็นสิ่งอุปการะแก่กัน

ชื่อเรื่อง : นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 19
 คณะรัฐมนตรี :
 นายกรัฐมนตรี : พลเรือตรี ถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์
 รมว. ศธ. : นายวิโรจน์ กมลพันธ์
 ระยะเวลาดำเนินการ : 30 พฤษภาคม – 8 พฤศจิกายน 2490
 วันประกาศใช้ : 5 มิถุนายน 2490

เนื้อหา :

"บัดนี้ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งและแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีตามประกาศลงวันที่ 30 พฤษภาคม 2490 แล้ว รัฐบาลจึงขอแถลงนโยบายต่อรัฐสภา ดังต่อไปนี้ฯลฯ
 การศึกษา

รัฐบาลจะจัดการฝึกครูให้ได้ทั้งปริมาณและคุณภาพ จะส่งเสริมอุดหนุนโรงเรียนราษฎร์ให้มีฐานะและมีคุณภาพดีขึ้น จะเพิ่มสถานที่เล่าเรียนในโรงเรียนรัฐบาลขึ้นอีก และจะจัดการศึกษาให้เปล่าในโรงเรียนรัฐบาลโดยวิธีคัดเลือกนักเรียนที่เรียนดีเข้าเรียน จะส่งเสริมและกวดขันโรงเรียนประชาบาล และเทศบาลให้มีคุณภาพดีขึ้น เพิ่มพูนความรู้ภาคบังคับให้ต้องศึกษาให้สูงขึ้น ทั้งนี้จะขยายเป็นระยะ ๆ และเป็นท้องถิ่น ๆ ไป จะปรับปรุงอาชีวศึกษาโดยวางโครงการอาชีวศึกษาให้เหมาะสมแก่ท้องถิ่น และจัดอาชีวศึกษาสำหรับผู้ใหญ่ขึ้นอีกด้วย

000029

ชื่อเรื่อง : นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 20
 คณะรัฐมนตรี :
 นายกรัฐมนตรี : พันตรี ควง ภัยวงศ์
 รมว. ศธ. : นายเลื่อน ศรวิชัยวาณิช
 ระยะเวลาดำเนินการ : 10 พฤศจิกายน 2490 – 6 กุมภาพันธ์ 2491
 วันประกาศใช้ : 27 พฤศจิกายน 2490

เนื้อหา :

ท่านประธานสภา และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลาย เนื่องจากได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าพเจ้าดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีตามประกาศตั้งนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ 10 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2490 บัดนี้ ข้าพเจ้าได้จัดตั้งคณะรัฐมนตรีเสร็จแล้ว ดังปรากฏตามประกาศตั้งและแต่งตั้งรัฐมนตรี ลงวันที่ 11 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2490 จึงใคร่ขอให้สภาฯ ได้พิจารณาให้ความไว้วางใจตามรัฐธรรมนูญชั่วคราว มาตรา 77 และมาตรา 96

เนื่องในการขอให้สภาได้พิจารณาให้ความไว้วางใจนี้ รัฐบาลขอแถลงนโยบายต่อไปเป็นรายการ
.....ฯลฯ

การศึกษาและศาสนา

1. จะส่งเสริมการศึกษาของประชาชนให้ก้าวหน้าทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพให้เหมาะสมแก่
การที่จะเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย

2. จะปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพและความต้องการของประเทศ

3. จะอบรมศีลธรรมจรรยาของนักเรียนและกวดขันวินัย

4. จะจัดหาหนังสือตำราเรียนให้พอเพียงแก่ความต้องการ

5. จะบำรุงและส่งเสริมฐานะครู

6. จะขยายการศึกษาประเภทโรงเรียนอนุบาล

7. จะส่งเสริมบำรุงการศาสนาให้วัฒนาถาวรฯลฯ

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 21
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	พันตรี ควง อภัยวงศ์
รมว. ศธ.	:	ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช
ระยะเวลาดำเนินการ	:	21 กุมภาพันธ์ 2491 – 8 เมษายน 2491
วันประกาศใช้	:	1 มีนาคม 2491

เนื้อหา :

ท่านประธานรัฐสภาและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ

เนื่องจากได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าพเจ้าดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตามประกาศตั้งนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2491 บัดนี้ ข้าพเจ้าได้จัดตั้งคณะรัฐมนตรีเสร็จแล้ว ดังปรากฏตามประกาศตั้งและแต่งตั้งรัฐมนตรี ลงวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2491 จึงใคร่ขอให้รัฐสภา ได้พิจารณาให้ความไว้วางใจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) มาตรา 77 และ มาตรา 96

เป็นที่ทราบอยู่แล้วว่าการบริหารราชการแผ่นดินนั้นข้อสำคัญก็อยู่ที่จะต้องหาวิถีทางปฏิบัติที่ดีที่สุด เพื่อให้ประชาชนได้อยู่ดีกินดีตามควรแก่สภาพและผดุงรักษาไว้ซึ่งเอกราชและอธิปไตยของชาติกับให้ กับบุคคล ในชาติได้มีสิทธิเสรีภาพสมกับที่เป็นพลเมืองของประเทศในระบอบประชาธิปไตยเป็นอาทิ

เพื่อบริหารราชการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น รัฐบาลขอแถลงนโยบายดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

.....ฯลฯ

การศึกษาและการศาสนา

รัฐบาลนี้มีนโยบายที่จะอบรมจิตใจของประชาชนให้เป็นพลเมืองดีแห่งระบอบประชาธิปไตยด้วยการให้การศึกษาไปใน ทางที่จะทำให้พลเมืองรู้จักสิทธิและหน้าที่ของตน

สามารถประกอบสัมมาอาชีพเป็นที่พึ่งแก่ตนเองและแก่ประเทศชาติส่วนรวม เพื่อการนี้จะได้

1. เพิ่มจำนวนครู ทั้งปรับปรุงอาชีพครู ให้เป็นอาชีพที่มีรายได้สมเกียรติและมีความหวังที่จะได้ก้าวหน้า กับส่งเสริมความรู้และกวดขันวินัยและสมรรถภาพของครูให้ดียิ่งขึ้น

2. บำรุงและเพิ่มจำนวนสถานที่ศึกษา

3. จัดหาหนังสือตำราเรียน และอุปกรณ์อย่างอื่น ในการให้การศึกษาอบรมให้พอเพียงตามกำลังแห่งงบประมาณโดยเฉพาะจะได้ส่งเสริมการพลศึกษา และอนามัยของนักเรียน ทั้งศึกษา การศึกษาผู้ใหญ่ และการศึกษาอนุบาล

4. ประสานงานระหว่างกระทรวงทบวงกรม และองค์การของรัฐบาล และติดต่อกับองค์การของเอกชนในอันที่จะจัดงานอาชีพให้ผู้ที่เรียนสำเร็จอาชีวศึกษา ได้ประกอบอาชีพเป็นหลักแหล่งตามสมควรสืบไป

5. ปรับปรุงจำนวนอาจารย์ให้สมส่วนกับจำนวนผู้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย เพื่อให้คุณภาพการสอนสูงขึ้น ทั้งให้อาจารย์และผู้สำเร็จการศึกษาชั้นบัณฑิตได้ทำการค้นคว้ามากขึ้น

6. จัดให้มีโครงการบูรณะการศึกษาของชาติในรูปที่เป็นการถาวร

7. บำรุงและส่งเสริมการศาสนาเพื่อให้เป็นกำลังในการอบรมศีลธรรมและจรรยาของประชาชน

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 22
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	จอมพล แปลก พิบูลสงคราม
รมว. ศธ.	:	พลโท มังกร พรหมโยธี
ระยะเวลาดำเนินการ	:	8 เมษายน 2491 – 23 มีนาคม 2492
วันประกาศใช้	:	21 เมษายน 2491

เนื้อหา :

ท่านประธานรัฐสภา และท่านสมาชิกผู้มีความเกี่ยวข้อง ตามที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าพเจ้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีจัดตั้งคณะรัฐบาลของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อบริหารราชการแผ่นดินตาม ประกาศตั้งนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ 8 เมษายน พุทธศักราช 2491 และประกาศตั้งและแต่งตั้งรัฐมนตรี ลงวันที่ 15 เมษายน พุทธศักราช 2491 นั้น บัดนี้ ข้าพเจ้าขอแถลงนโยบายเพื่อรัฐสภาจะได้พิจารณาให้ความไว้วางใจตามรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว มาตรา 77 ดังต่อไปนี้

.....ฯลฯ

รัฐบาลนี้จะสนใจเป็นพิเศษในเรื่องการศึกษาของประชาชน จะพยายามให้พลเมืองได้รับการศึกษาโดยทั่วหน้ากัน ด้วยการจัดตั้งโรงเรียนต่าง ๆ ของรัฐบาลและประชาบาลเพิ่มขึ้น ทั้งปรับปรุงสมรรถภาพและเงินเดือนครู ส่วนโรงเรียนเอกชนรัฐบาลก็จะสนับสนุนให้เพิ่มพูนขึ้นทั้งคุณภาพและปริมาณ

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 23
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	จอมพล แปลก พิบูลสงคราม
รมว. ศธ.	:	พลตรี สวัสดิ์ สวัสดิ์รณชัย สวัสดิเกียรติ
ระยะเวลาดำเนินการ	:	25 มิถุนายน 2492 – 29 พฤศจิกายน 2494
วันประกาศใช้	:	6 กรกฎาคม 2492

เนื้อหา :

ท่านประธานและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ตามที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ข้าพเจ้าดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และจัดตั้งคณะรัฐบาลของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อบริหารราชการแผ่นดินตามประกาศพระบรมราชโองการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ 25 มิถุนายน พุทธศักราช 2492 ทั้งข้าพเจ้าและคณะรัฐบาลได้เข้าเฝ้าปฏิญาณตนตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมาตรา 141 แล้ว บัดนี้ ข้าพเจ้าและคณะรัฐมนตรีขอแถลงนโยบายเพื่อสภานี้จะได้พิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมาตรา 145-146 ดังต่อไปนี้

.....ฯลฯ

การศึกษา

รัฐบาลนี้ถือว่าการส่งเสริมและการบำรุงการศึกษาอบรมประชาชนเป็นสิ่งสำคัญลำดับแรก จะพยายามให้ประชาชนได้รับการศึกษาอบรมทั่วถึงกันทุกเพศทุกวัยโดย

1. จะส่งเสริมปรับปรุงและบำรุงการอาชีวศึกษาเป็นพิเศษ
2. จะส่งเสริมปรับปรุงและบำรุงการพลศึกษาให้ได้ผลดียิ่งขึ้น
3. จะส่งเสริมปรับปรุงการศึกษาผู้ใหญ่ให้กว้างขวางดียิ่งขึ้น
4. จะตั้งโรงเรียนรัฐบาลและประชาบาลเพิ่มขึ้นให้เพียงพอกับความต้องการของประชาชนตามลำดับแห่งความจำเป็น

ลำดับแห่งความจำเป็น

5. จะเพิ่มจำนวนครูอาจารย์ตลอดจนปรับปรุงสมรรถภาพของครูอาจารย์ให้เหมาะสม

แก้กาสสมัย

6. จะขยายการสนับสนุนและบำรุงโรงเรียนราษฎร์ให้มากขึ้น
7. จะได้ปรับปรุงและขยายเพิ่มเติมการศึกษาชั้นมหาวิทยาลัยให้ได้ผลดียิ่งขึ้น
8. จะพยายามจัดให้มีห้องสมุดสำหรับประชาชนให้แพร่หลายยิ่งขึ้นทั้งปริมาณและคุณภาพ
9. จะยึดหลักเป็นทางปฏิบัติว่า รัฐมีหน้าที่ให้การศึกษอบรมแก่ประชาชนพลเมืองทุกคน โดยไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียนและช่วยเหลือให้เครื่องอุปกรณ์การศึกษาตามสมควร

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 24
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	จอมพล แปลก พิบูลสงคราม
รมว. ศธ.	:	พลเอก มังกร พรหมโยธี
ระยะเวลาดำเนินการ	:	29 พฤศจิกายน – 6 ธันวาคม 2494
วันประกาศใช้	:	-

เนื้อหา :

คณะรัฐมนตรี คณะที่ 24 นี้ไม่ได้แถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎร เนื่องจากเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2494 มีบุคคลคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะบริหารประเทศชั่วคราว" ประกอบด้วยทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ ตำรวจ ผู้ก่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศ พ.ศ. 2475 คณะรัฐประหาร พ.ศ. 2490 และประชาชนผู้รักชาติ ได้ประกาศยึดอำนาจการปกครองประเทศจากรัฐบาลในขณะนั้น เพื่อนำเอารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับลงวันที่ 10 ธันวาคม 2475 กลับมาใช้ใหม่ ซึ่งได้ทำให้อำนาจหน้าที่ของรัฐบาลในขณะนั้นต้องสิ้นสุดลง รวมทั้งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาก็ต้องยุบเลิกไป ตั้งแต่วันที่ 29 พฤศจิกายน 2494

ในวันเดียวกันนั้น คณะบริหารประเทศชั่วคราวก็ได้ดำเนินการจัดตั้งคณะรัฐมนตรีชั่วคราวขึ้นโดยให้ จอมพลแปลก พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี และบุคคลอื่นอีก 16 คนเป็นรัฐมนตรี

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 25
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	จอมพล แปลก พิบูลสงคราม
รมว. ศธ.	:	พลเอก มังกร พรหมโยธี
ระยะเวลาดำเนินการ	:	6 ธันวาคม 2494 – 23 มีนาคม 2495
วันประกาศใช้	:	11 ธันวาคม 2494

เนื้อหา :

ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ตามประกาศตั้งนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 6 ธันวาคม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ประกาศว่า ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าพเจ้าเป็นนายกรัฐมนตรี บริหารราชการแผ่นดิน ข้าพเจ้าได้จัดตั้งรัฐบาล นำรายนามรัฐมนตรีขึ้นทูลเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุมัติให้ตั้งรัฐมนตรีตามประกาศตั้งรัฐมนตรี ลงวันที่ 8 ธันวาคม พุทธศักราช 2494 นั้นแล้ว ณ บัดนี้

ข้าพเจ้าและรัฐมนตรีพร้อมแล้วที่จะเป็นรัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงขอแถลงนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลชุดนี้ เพื่อสภาผู้แทนราษฎรจะได้พิจารณาให้ความไว้วางใจบริหารราชการแผ่นดินตามบทบัญญัติมาตรา 50 ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2475 สืบไป ดังต่อไปนี้

.....ฯลฯ

เพื่อให้ได้ผลทั้งหมดที่ได้กล่าวมานี้อย่างมีประสิทธิภาพ รัฐบาลนี้จะให้การศึกษานานาชาติแก่ประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือ อาชีวศึกษา และอบรมศีลธรรม จะได้ขยายโรงเรียนและเพิ่มครูผู้สอนให้มากยิ่งขึ้น

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 26
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	จอมพล แปลก พิบูลสงคราม
รมว./รมช. ศธ.	:	พลเอก มังกร พรหมโยธี
		พลอากาศโท หลวงเชิดวุฒากาศ
ระยะเวลาดำเนินการ	:	24 มีนาคม 2495 – 26 กุมภาพันธ์ 2500
วันประกาศใช้	:	3 เมษายน 2495

เนื้อหา :

ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ตามประกาศตั้งนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2495 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ประกาศว่า ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าพเจ้าเป็นนายกรัฐมนตรีบริหารราชการแผ่นดิน ข้าพเจ้าได้จัดตั้งคณะรัฐมนตรีนำรายพระนามและนามรัฐมนตรีขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุมัติ ให้ตั้งรัฐมนตรีตามประกาศตั้งรัฐมนตรีลงวันที่ 28 มีนาคม 2495 นั้นแล้ว บัดนี้ ข้าพเจ้าและคณะรัฐมนตรีจะปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารราชการแผ่นดินสืบไป จึงขอแถลงนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรีชุดนี้

เพื่อสภาผู้แทนราษฎรจะได้พิจารณาให้ความไว้วางใจบริหารราชการแผ่นดินตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยดังต่อไปนี้

.....ฯลฯ

เพื่อให้ได้ผลทั้งหมดที่กล่าวมานี้อย่างมีประสิทธิภาพ รัฐบาลนี้จะให้การศึกษาและอบรมศีลธรรมอันดีแก่ประชากรราษฎร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอาชีวศึกษา การพลศึกษา จะได้ขยายโรงเรียนเพื่อครูผู้สอนให้มากยิ่งขึ้น และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาประชาบาล

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 27
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	จอมพล แปลก พิบูลสงคราม
รมว./รมช. ศธ.	:	พลอากาศโท มูณี มหาสันทนะ เวชยันตรังสฤษฎ์ (รมว.) พลตรีเฉลิม พงศ์สวัสดิ์ ขุนคองฤทธิศึกษากร
ระยะเวลาดำเนินการ	:	21 มีนาคม – 16 กันยายน 2500
วันประกาศใช้	:	1 เมษายน 2500

เนื้อหา :

ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ เนื่องจากได้มีประกาศพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมตั้งให้ข้าพเจ้าเป็นนายกรัฐมนตรีบริหารราชการแผ่นดิน ตามประกาศตั้งนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ 21 มีนาคม 2500 ข้าพเจ้าจึงได้จัดตั้งคณะรัฐมนตรีขึ้นและได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณา ทงมีพระบรมราชโองการแต่งตั้งแล้ว ตามประกาศแต่งตั้งรัฐมนตรี ลงวันที่ 31 มีนาคม 2500 ดังรายนามที่ปรากฏอยู่แล้วนั้น บัดนี้ ข้าพเจ้าและคณะรัฐมนตรีของข้าพเจ้าได้กำหนดนโยบายที่จะเข้ารับหน้าที่บริหารราชการแผ่นดินแล้ว โดยยึดแนวนโยบายแห่งรัฐ ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเป็นหลักดำเนินการ จึงขอแถลงเพื่อขอให้สภานี้พิจารณาให้ความไว้วางใจตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

.....ฯลฯ

รัฐบาลนี้จะส่งเสริมและบำรุงการศึกษาอบรมของประชาราษฎร์ทั้งคุณภาพและปริมาณเป็นลำดับแรก โดยจะได้ส่งเสริมการศึกษาในส่วนภูมิภาคให้มากยิ่งขึ้น ทั้งจะได้เร่งรัดในการสร้างอาคารเรียน การผลิตครูให้ได้ส่วนสัมพันธ์กับนักเรียน และส่งเสริมให้ครูมีเสถียรภาพประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 28
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	นายพจน์ สารสิน
รมว./รมช. ศธ.	:	ม.ล.ปิ่น มาลากุล (รมว.) พลตรีเฟิฆุ นิมิบุตร
ระยะเวลาดำเนินการ	:	21 กันยายน – 26 ธันวาคม 2500
วันประกาศใช้	:	24 กันยายน 2500

เนื้อหา :

ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร และท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้อง ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ข้าพเจ้าเป็นนายกรัฐมนตรีตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 21 กันยายน พ.ศ. 2500 และข้าพเจ้าได้จัดตั้งรัฐบาลซึ่งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2500 แล้วนั้น บัดนี้ คณะรัฐมนตรีพร้อมแล้วที่จะดำเนินการบริหารราชการแผ่นดิน จึงขอแถลงนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลนี้ เพื่อรับความไว้วางใจของสภาผู้แทนราษฎรตามความในมาตรา 84 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2475 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2495 ต่อไป

.....ฯลฯ

รัฐบาลนี้จะส่งเสริมการศึกษาในทางปริมาณและคุณภาพ จะวางรากฐานเพื่อให้ประชาชนมีพื้นฐานความรู้สูงขึ้นและมีความสามารถที่จะประกอบอาชีพได้ดี จะส่งเสริมให้ประชาชนมีวัฒนธรรมและศีลธรรมอันดีงามด้วย อาศัยการศาสนาและการศึกษาเป็นหลัก

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 29
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	พลโทถนอม กิตติขจร
รมว./รมช. ศธ.	:	ม.ล.ปิ่น มาลากุล (รมว.) พลตรีเฟิณี นิมิบุตร
ระยะเวลาดำเนินการ	:	1 มกราคม – 20 ตุลาคม 2501
วันประกาศใช้	:	9 มกราคม 2501

เนื้อหา :

ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งให้ข้าพเจ้าเป็นนายกรัฐมนตรีตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2501 และข้าพเจ้าได้จัดตั้งคณะรัฐบาลซึ่งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งและแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 1 มกราคม 2501 แล้วนั้น บัดนี้ คณะรัฐมนตรีได้วางนโยบายโดยตระหนักถึงความสำคัญว่าจะต้องให้เป็นไปตามแนวนโยบายแห่งรัฐที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และยึดถือหลักการเคารพต่อเสรีภาพของประชาชนชาวไทย เช่น เสรีภาพเกี่ยวแก่เคหะสถาน กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของเอกชนตามรัฐธรรมนูญและอื่น ๆ เป็นมูลฐาน จึงขอแถลงนโยบายเพื่อรับความไว้วางใจของสภาผู้แทนราษฎรตามความในมาตรา 84 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2475 แก้ไขเพิ่มเติมพุทธศักราช 2495 ดังต่อไปนี้

.....ฯลฯ

รัฐบาลนี้จะทำนุบำรุงการศึกษามากยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดผลดีทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพโดยมุ่งให้ประชาชนเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยและเป็นกำลังทางเศรษฐกิจของชาติ จะพยายามให้มีสถานศึกษาให้เพียงพอ ดำเนินการยกระดับการศึกษาเบื้องต้นของประชาชนทั่วไปให้สูงขึ้น พัฒนาการศึกษาในส่วนภูมิภาค ตลอดจนการศึกษาระดับสูงและส่งเสริมการอาชีวศึกษาเป็นพิเศษ จะได้เร่งผลิตครูและปรับปรุงหลักสูตร วิธีการ วัดผลการศึกษา แบบเรียน และอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับทั้งจะได้แก้ปัญหาเกี่ยวกับเยาวชน โดยส่งเสริมการพลศึกษาและกิจกรรมพิเศษอื่น ๆ นอกจากนี้ รัฐบาลจะได้สนับสนุนส่งเสริมและปรับปรุงโรงเรียนราษฎร์ กับส่งเสริมวิทยฐานะและ วัสดุสภาพของครูโดยทั่วไป จะทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมของชาติตลอดจนปรับปรุงกิจการพิพิธภัณฑ์และหอสมุดแห่งชาติให้ดียิ่งขึ้น

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 30
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์
รมว./รมช. ศธ.	:	ม.ล.ปิ่น มาลากุล
ระยะเวลาดำเนินการ	:	9 กุมภาพันธ์ 2502 – 8 ธันวาคม 2506
วันประกาศใช้	:	12 กุมภาพันธ์ 2502

เนื้อหา :

ท่านประธานสภา และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ แม้ตามธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรได้กำหนดให้มีการแถลงนโยบาย และไม่มีกรลงมติไว้วางใจ แต่เพื่อประโยชน์ในการบริหารประเทศชาติร่วมกัน ข้าพเจ้าจึงยินดีที่จะชี้แจงนโยบายของรัฐบาลคณะนี้ให้ท่านรับทราบไว้ในวาระแรก เพื่อประโยชน์และความเข้าใจอันดีร่วมกันต่อไป หากว่าท่านข้องใจอยากทราบรายละเอียดประการใด ข้าพเจ้าก็ยินดีที่จะชี้แจงให้ท่านรับทราบและเข้าใจทุกประการ

..... ฯลฯ

รัฐบาลนี้จะได้สนใจเป็นพิเศษในการศึกษาของเยาวชน ซึ่งจะได้เป็นกำลังสำคัญของชาติในวันหน้า โดยจะได้ดำเนินการให้เยาวชนได้รับทั้งวิทยาการและจริยศึกษาควบคู่กันไป จะได้จัดตั้งสภาการศึกษาแห่งชาติขึ้น เพื่อวางโครงการศึกษาให้เป็นโครงการถาวรเหมาะสมแก่ความจำเป็นของชาติและสอดคล้องกับรูปการปกครองประเทศ จะเปิดโอกาสและส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยรัฐบาลถือหลักว่า จะเพียงแต่ควบคุมให้เป็นไปตามโครงการศึกษาของชาติและให้ความอนุเคราะห์ตามความจำเป็น

รัฐบาลจะได้ดำเนินการส่งเสริมให้ประชาชนในชาติมีศีลธรรม วัฒนธรรม และอนามัยดี รวมทั้งดำเนินการพัฒนาการท้องถิ่นด้วย เพื่อยังความสงบเรียบร้อยและความผาสุกของประชาชน

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 31
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	พลเอกถนอม กิตติขจร
รมว./รมช. ศธ.	:	ม.ล.ปิ่น มาลากุล
ระยะเวลาดำเนินการ	:	9 ธันวาคม 2506 – 11 มีนาคม 2511
วันประกาศใช้	:	19 ธันวาคม 2506

เนื้อหา :

ท่านประธานสภา และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ รัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งมีข้าพเจ้าเป็นนายกรัฐมนตรีได้เข้าบริหารราชการแผ่นดินตามพระบรมราชโองการดังที่สภานี้ได้รับทราบแล้ว แม้ว่าตามธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร รัฐบาลยอมเข้าบริหารราชการได้โดยไม่ต้องแถลงนโยบายและไม่ต้องลงมติไว้วางใจ รัฐบาลก็เห็นเป็นการสมควรที่จะขอโอกาสต่อสภาชี้แจงแนวทางซึ่งเป็นหลักสำคัญที่รัฐบาลจะบริหารราชการแผ่นดินต่อไป เพื่อให้สภาได้รับทราบ และหากจะมีข้อซักถามประการใดก็ยินดีจะชี้แจง ทั้งนี้เพื่อความเข้าใจอันดีระหว่างรัฐบาลกับสภา

และข้าพเจ้าในนามของรัฐบาลขอขอบคุณท่านประธานสภาและสมาชิกทั้งหลายที่ได้ให้โอกาสอันนี้แก่รัฐบาล โดยที่รัฐบาลนี้เป็นรัฐบาลบริหารราชการแผ่นดินในระหว่างใช้ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรอันเป็นผลของการปฏิวัติ เมื่อ พ.ศ. 2501 เช่นเดียวกับรัฐบาลก่อน และโดยที่นโยบายบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลก่อนได้อำนวยคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชนอย่างมากมาเป็นปีที่ประจักษ์อยู่แล้ว รัฐบาลจึงจะยึดถือแนวบริหารราชการแผ่นดินตามนโยบายนั้น ซึ่งได้แถลงไว้ต่อสภาเมื่อวันที่ 12

กุมภาพันธ์ 2502

.....ฯลฯ

ในด้านการศึกษา

รัฐบาลจะปฏิบัติตามนโยบายที่รัฐบาลก่อนแถลงไว้จะให้ความสำคัญแก่การศึกษาเพื่อการอาชีพเป็นพิเศษ กับทั้งจะขยายการศึกษาขั้นสูงไปตามจังหวัดต่าง ๆ ให้มากยิ่งขึ้นด้วย

ชื่อเรื่อง : นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 32
 คณะรัฐมนตรี :
 นายกรัฐมนตรี : จอมพลถนอม กิตติขจร
 รมว./รมช. ศธ. : นายสุกิจ นิมมาเหมินทร์ (รมว.)
 พลเอกกฤษณ์ สีวะรา
 ระยะเวลาดำเนินการ : 7 มีนาคม 2512 – 17 พฤศจิกายน 2515
 วันประกาศใช้ : 25 มีนาคม 2512

เนื้อหา :

ท่านประธานรัฐสภา และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ข้าพเจ้าเป็นนายกรัฐมนตรี ตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 7 มีนาคม พุทธศักราช 2512 และข้าพเจ้าได้จัดตั้งคณะรัฐบาลซึ่งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งคณะรัฐมนตรี ตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 11 มีนาคม พุทธศักราช 2512 แล้วนั้น บัดนี้ คณะรัฐมนตรีได้วางนโยบายตามแนวนโยบายของพรรคสหประชาไทยที่ได้แถลงไว้กับประชาชนชาวไทยแล้ว โดยตระหนักในความสำคัญที่จะต้องเป็นไปตามแนวนโยบายแห่งรัฐที่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยด้วย ในการกำหนดนโยบายนี้ คณะรัฐมนตรีได้ยึดถือหลักการรักษาความมั่นคงของประเทศชาติและการเคารพในสิทธิเสรีภาพของประชาชน รวมทั้งการเสริมสร้างความไวพบุลย์ทางเศรษฐกิจและความเป็นธรรมในสังคมเป็นมูลฐาน จึงขอแถลงนโยบายให้รัฐสภาทราบ ตามความในมาตรา 141 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2511 ดังต่อไปนี้

รัฐบาลนี้ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาแห่งชาติว่าเป็นกุญแจสำคัญที่จะนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าในทุก ๆ ทาง ฉะนั้น รัฐบาลนี้จะจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยเฉพาะจะปรับปรุงและส่งเสริมการศึกษาทั้งในด้านการศึกษาระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษาให้ดียิ่งขึ้น ในการนี้ รัฐบาลนี้จะพยายามขยายการศึกษาภาคบังคับออกไปให้ทั่วทั้งประเทศ ปรับปรุงโรงเรียนทุกชนิด โดยเฉพาะโรงเรียนอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพสูงขึ้น และเพิ่มจำนวนให้มากขึ้น ปรับปรุงมหาวิทยาลัยที่มีอยู่แล้วให้มีคุณภาพสูงขึ้น และให้มีที่เรียนมากขึ้น ช่วยเหลือครูบาอาจารย์ในรูปแบบสวัสดิการต่าง ๆ เพื่อให้ได้มีความรู้สึกมั่นคงในอาชีพของตน

สามารถอุทิศเวลาเพื่อการศึกษาอบรมแก่เยาวชนได้อย่างเต็มที่

นอกจากนั้น รัฐบาลนี้จะสนับสนุนให้เอกชนได้เข้ามามีบทบาทในการให้การศึกษาแก่ประชาชนทั้งในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษามากขึ้น ส่งเสริมการศึกษาวิจัยในสาขาวิชาการต่าง ๆ และนำผลของการวิจัยมาประยุกต์ให้เหมาะสมกับภาวะความต้องการของประเทศในขณะเดียวกันก็จะส่งเสริมและรักษาขนบประเพณีอันดีงามของชาติและของประชาชน บำรุงพระพุทธศาสนาและอนุเคราะห์แก่อุปถัมภ์ต่าง ๆ ตลอดจนมีศิลปและวัฒนธรรมของชาติด้วย

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 33
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	จอมพลถนอม กิตติขจร
รมว./รมช. ศธ.	:	นายอภัย จันทวิมล (รมว.) นายบุญสม มาร์ติน
รมว./รมช. ทบวงฯ	:	นายบุญรอด บิณฑสันต์
ระยะเวลาดำเนินการ	:	18 ธันวาคม 2515 – 14 ตุลาคม 2516
วันประกาศใช้	:	22 ธันวาคม 2515

เนื้อหา :

ท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ข้าพเจ้าเป็นนายกรัฐมนตรีตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 18 ธันวาคม พุทธศักราช 2515 และข้าพเจ้าได้จัดตั้งคณะรัฐบาลซึ่งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ

แต่งตั้งคณะรัฐมนตรีตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 19 ธันวาคม พุทธศักราช 2515 แล้วนั้น

บัดนี้ คณะรัฐมนตรีได้กำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยยึดถือหลักการรักษาความมั่นคงของประเทศชาติ การเสริมสร้างความมั่นคงและพัฒนาการทางเศรษฐกิจ การเคารพในสิทธิเสรีภาพของประชาชน ตลอดจนความเป็นธรรมในสังคมเป็นมูลฐาน จึงขอแถลงนโยบายเพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติทราบ ดังต่อไปนี้

.....ฯลฯ

รัฐบาลนี้จะจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยจะปรับปรุงและส่งเสริมทั้งในด้านการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ทั้งจะสนับสนุนให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาทุกระดับแก่ประชาชนมากยิ่งขึ้น

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 34
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	นายสัญญา ธรรมศักดิ์
รมว./รมช. ศธ.	:	นายอภัย จันทวิมล (รมว.) นายบุญสม มาร์ติน
รมว.ทบวงฯ	:	นายอรุณ สรเทศน์
ระยะเวลาดำเนินการ	:	14 ตุลาคม 2516 – 22 พฤษภาคม 2517
วันประกาศใช้	:	25 ตุลาคม 2516

เนื้อหา :

ท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ข้าพเจ้าเป็นนายกรัฐมนตรีตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 14 ตุลาคม พุทธศักราช 2516 และแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 16 ตุลาคม 2516 นั้น

บัดนี้ คณะรัฐมนตรีได้กำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยยึดถือหลักการแห่งระบอบประชาธิปไตย และการปรับปรุงสถานการณ์ต่าง ๆ ให้กลับคืนสู่ความสงบเรียบร้อยและมั่นคงเป็นมูลฐานไว้เรียบร้อยแล้ว จึงขอแถลงนโยบายเพื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติทราบ ดังต่อไปนี้

..... ฯลฯ

รัฐบาลนี้จะส่งเสริมการศึกษาทั้งในด้านวิชาความรู้ และในด้านจิตใจ เพื่อให้มีความยึดมั่นในหลักธรรมแห่งศาสนา บำเพ็ญตนให้เป็นคนมีประโยชน์ มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ตลอดจนช่วยให้ช่วยกันบำรุงรักษาศิลป วัฒนธรรม อันเป็นสัญลักษณ์และสมบัติของชาติไทย

รัฐบาลนี้จะส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยมีเสรีภาพ และมีความรับผิดชอบทางวิชาการมีความอิสระและคล่องตัวในการบริหารงานของมหาวิทยาลัยทั้งในด้านการเงินและการบริหารงานบุคคล ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างนิสิตนักศึกษากับรัฐบาล และสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยมีบทบาทในการส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 35
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	นายสัญญา ธรรมศักดิ์
รมว./รมช. ศธ.	:	นายเกรียง กীরติกร (รมว.) ม.ล.จิรายุ นพวงศ์ นายก่อ สวัสดิพิพาณิช
รมว./รมช.ทบวงฯ	:	นายเกษม สุวรรณกุล
ระยะเวลาดำเนินการ	:	27 พฤษภาคม 2517 – 14 กุมภาพันธ์ 2518
วันประกาศใช้	:	7 มิถุนายน 2517

เนื้อหา :

ท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และท่านสมาชิกผู้มีความเกี่ยวข้อง บัดนี้ คณะรัฐมนตรีได้กำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดินเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอแถลงนโยบายเพื่อสภานิติบัญญัติทราบ ดังต่อไปนี้

.....ฯลฯ

รัฐบาลนี้:-

1. จะเร่งรัดการศึกษาอบรมเพื่อส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยเน้นในเรื่องการอบรมศีลธรรมและวัฒนธรรม และการศึกษาเพื่อการประกอบอาชีพ

ในด้านอุดมศึกษา จะสนับสนุนความเป็นอิสระในการดำเนินงานทั้งด้านวิชาการและการบริหารของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ดูแล และส่งเสริมให้วิทยาลัยเอกชนสามารถผลิตบัณฑิตที่ได้มาตรฐาน

2. จะวางรากฐานและแนวทางปฏิบัติในการปฏิรูประบบการศึกษาและการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 36
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช
รมว./รมช. ศธ.	:	นายก้อ สวัสดิพิพานิชย์ (รมว.) นายขุนทอง ภูผิวดือน
รมว.ทบวงฯ	:	นายเกษม สุวรรณกุล
ระยะเวลาดำเนินการ	:	15 กุมภาพันธ์ – 18 มีนาคม 2518
วันประกาศใช้	:	6 มีนาคม 2518

เนื้อหา :

ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร และท่านสมาชิกผู้ที่มีเกียรติ เนื่องจากได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ข้าพเจ้าเป็นนายกรัฐมนตรีตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2518 ข้าพเจ้าจึงได้จัดตั้งคณะรัฐมนตรีขึ้น ซึ่งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2518

บัดนี้ คณะรัฐมนตรีได้กำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน โดยยึดถือหลักการแห่งระบอบประชาธิปไตย และแนวนโยบายแห่งรัฐ ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเป็นมูลฐานและหลักปฏิบัติ จึงขอแถลงนโยบายเพื่อขอความไว้วางใจจากสภาผู้แทนราษฎรตามความในมาตรา 184 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

.....ฯลฯ

นโยบายทางสังคม

รัฐบาลนี้จะดำเนินการปฏิรูปการศึกษาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม จะปลูกฝังเยาวชนของชาติให้มีทัศนคติที่ดีงาม และมีความสำนึกรับผิดชอบต่อส่วนรวม รัฐบาลนี้จะจัดให้บุคคลมีโอกาสเท่าเทียมกันในการรับการศึกษาอบรมตามความสามารถทางสติปัญญาและกำลังทางเศรษฐกิจ จะจัดทุนเล่าเรียนให้แก่ผู้ยากไร้แต่มีสติปัญญาและจะยกมาตรฐานการศึกษาทั้งของรัฐและของเอกชนให้สูงขึ้น และให้มีคุณภาพเท่าเทียมกัน

รัฐบาลนี้จะส่งเสริมการศึกษาก่อนภาคบังคับ จะขยายการศึกษาผู้ใหญ่และอาชีวศึกษา โดยเน้นหนักในด้านเกษตรกรรม ทั้งจะเร่งขยายการศึกษาก่อนภาคบังคับชั้นประถมศึกษาตอนปลายและมัธยมศึกษาอย่างกว้างขวาง รัฐบาลนี้จะสนับสนุนหลักเกี่ยวกับการดำเนินงานชั้นอุดมศึกษาที่จะให้มหาวิทยาลัยของรัฐมีอิสระในการดำเนินงานให้มากที่สุด โดยเฉพาะในทางวิชาการ รักษามาตรฐานการศึกษาและส่งเสริมให้บัณฑิตทุกมหาวิทยาลัยมีคุณภาพสูง ส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยมีบทบาทในการให้บริการชุมชนในทางวิชาการมากขึ้น ดำเนินการให้มหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาคมีส่วนในการพัฒนาภูมิภาคของตน โดยจะ

ให้รับนิสิตนักศึกษาจากภาคนั้น ๆ ให้ได้อัตราส่วนที่เหมาะสมและจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของภูมิภาคและจะให้บัณฑิตของมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาคได้อยู่เพื่อพัฒนาภูมิภาคนั้น ๆ ให้มากที่สุด ในส่วนที่เกี่ยวกับวิทยาลัยเอกชน รัฐบาลนี้จะควบคุมและส่งเสริมให้วิทยาลัยเอกชนมีมาตรฐานสูงขึ้น

รัฐบาลนี้จะรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ และจะทะนุบำรุงศาสนาให้เป็นหลักดำเนินชีวิตของประชาชน

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 37
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช
รมว./รมช. ศธ.	:	นายนิพนธ์ ศศิธร (รมว.) นายประเสริฐ บุญสม นายสุวรรณ ธนัญญา
ระยะเวลาดำเนินการ	:	14 มีนาคม 2518 – 20 เมษายน 2519
วันประกาศใช้	:	19 มีนาคม 2518

เนื้อหา :

ท่านประธานสภา และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ข้าพเจ้าเป็นนายกรัฐมนตรี ตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 14 มีนาคม 2518 และแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 17 มีนาคม 2518 นั้น ข้าพเจ้าและคณะรัฐมนตรีได้กำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยคำนึงถึงสถานการณ์ของประเทศอย่างละเอียดถี่ถ้วน จึงขอแถลงเพื่อสภาผู้แทนราษฎรจะได้พิจารณาดังต่อไปนี้

เป้าหมายทางสังคมของรัฐบาลนี้ มีดังต่อไปนี้

1. ลดช่องว่างระหว่างคนมีกับคนจนและจัดสวัสดิการสังคมให้ดีขึ้น
2. จัดระบบการศึกษาให้เป็นธรรมขึ้น
3. เปลี่ยนค่านิยมทางสังคมของสังคมไทยเสียใหม่
4. อำนวยความสะดวกสบายภายในบ้านเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ

การสร้างระบบการศึกษาให้เป็นธรรมขึ้น การสร้างระบบการศึกษาให้เป็นธรรมขึ้น

โดยดำเนินการให้การศึกษามีพื้นฐานอยู่ที่การให้ความเสมอภาคในด้านการศึกษา และให้ความเสมอภาคในด้านโอกาส ที่จะศึกษาในทุกท้องถิ่นอย่างเท่าเทียมกัน โดยคำนึงถึงความสามารถของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ รัฐบาลมีแผนปฏิบัติการเพื่อบรรลุเป้าหมายประการนี้ไว้ดังนี้

1. ขยายการศึกษาภาคบังคับ เป็นการให้เปล่าแก่ประชาชนทุกคนอย่างทั่วถึงทั้งประเทศภายในระยะเวลาไม่เกิน 4 ปี โดยให้การศึกษภาคบังคับมีคุณภาพทัดเทียมกันทั่วทุกท้องถิ่น
 2. ดำเนินมาตรการประกันความเสมอภาคแห่งโอกาสสำหรับการศึกษาที่มีใช้ภาคบังคับให้ผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละระดับได้มีโอกาสศึกษาสูงขึ้นตามความต้องการของแต่ละบุคคล
- โดยการจัดสถานศึกษาชั้นมัธยมศึกษาและอุดมศึกษาไว้ให้เพียงพอ และจัดหาทุนการศึกษาไว้สำหรับนักเรียนที่ขาดแคลนแต่เรียนดี

3. กระจายบริการด้านการศึกษาไปยังท้องที่ในเขตชนบทโดยทั่วถึงและให้เป็นระบบการศึกษาที่สำเร็จประโยชน์ในตัว สามารถเอื้ออำนวยให้ผู้ที่จบการศึกษาในแต่ละระดับมีวิชาชีพพอที่จะนำไปใช้ทำมาหากินเลี้ยงตัวได้ตามอัธยาศัย

4. ให้อำนาจการบริหารการศึกษาแก่ท้องถิ่นอย่างเต็มที่ ให้จัดรูปการบริหารการศึกษาของท้องถิ่นเสียใหม่ มิให้มีความซ้ำซ้อนกัน และให้หน่วยงานที่รับผิดชอบทางการศึกษาในแต่ละท้องถิ่นสามารถกำหนดเนื้อหาวิชาและวิธีการเรียนรู้อย่างประการที่จำเป็นให้สอดคล้องกับความต้องการด้านเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละท้องถิ่น

5. จัดการศึกษานอกโรงเรียน อันได้แก่การศึกษาผู้ใหญ่ในรูปแบบต่าง ๆ โดยเน้นวิชาที่สอนให้หนักไปในการผลิต การจำหน่าย การจัดการไร่นา รวมทั้งการสหกรณ์และการตลาดด้วย

6. จัดรายการโทรทัศน์และวิทยุเพื่อการศึกษา ความยาวรวมกันวันละไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมง ออกอากาศสัปดาห์ละ 6 วัน ในหัวข้อวิชาต่าง ๆ โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับการเกษตรและวิชาชีพอื่น ๆ ตลอดจนนอบรมด้านธรรมจริยาและภูมิปัญญา ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามแนวความคิดเรื่อง "มหาวิทยาลัยเปิด" ทั่วประเทศ

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 38
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช
รมว./รมช. ศธ.	:	พลตรีศิริ สิริโยธิน (รมว.) นายสิตติก สารีฟ นายดาบชัย อัครราช
รมว./รมช. ทบวงฯ	:	นายนิพนธ์ ศศิธร
ระยะเวลาดำเนินการ	:	20 เมษายน – 23 กันยายน 2519
วันประกาศใช้	:	30 เมษายน 2519

เนื้อหา :

ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ เนื่องจากได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ข้าพเจ้าดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 20 เมษายน 2519 ข้าพเจ้าจึงได้จัดตั้งคณะรัฐมนตรีขึ้นซึ่งได้พระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 21 เมษายน 2519

บัดนี้ คณะรัฐมนตรีได้กำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดินขึ้นแล้ว จึงขอแถลงนโยบาย เพื่อขอความไว้วางใจจากสภาผู้แทนราษฎร ตามความในมาตรา 184 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

.....ฯลฯ

นโยบายทางสังคม

รัฐบาลนี้จะดำเนินการปฏิรูปการศึกษาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม จะจัดให้บุคคลมีโอกาสเท่าเทียมกันในการรับการศึกษาอบรมตามความสามารถทางสติปัญญา จะจัดทุนเล่าเรียนให้แก่ผู้ยากไร้ แต่มีสติปัญญาและจะขยายการศึกษาผู้ใหญ่และอาชีวศึกษา โดยเน้นหนักในด้านเกษตรกรรม และอุตสาหกรรม

ในด้านการศึกษาระดับมัธยม จะเร่งขยายการศึกษาระดับมัธยมศึกษาชั้นประถมตอนปลายให้มีทั่วถึงทุกตำบลภายใน 4 ปี และจะให้เด็กที่เข้าเรียนได้รับสมุด หนังสือ และเครื่องเขียน โดยไม่คิดมูลค่าอย่างทั่วถึง ส่วนเด็กที่ยากไร้ก็จะให้ได้รับเครื่องแบบนักเรียนโดยไม่คิดมูลค่า สำหรับโรงเรียนมัธยมประจำอำเภอ จะเร่งจัดให้มีขึ้นให้ครบถ้วนทุกอำเภอภายใน 4 ปี

สำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษา จะให้มหาวิทยาลัยของรัฐมีอิสระในการดำเนินงานให้มากที่สุด โดยเฉพาะในด้านวิชาการและจะให้ให้มหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาครับนักศึกษาภาคนั้น ๆ ในอัตราส่วนมากกว่านักศึกษาจากภาคอื่น

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 39
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช
รมว./รมช. ศธ.	:	พลตรีศิริ สิริโยธิน (รมว.) นายชูสง่า ฤทธิประศาสน์ นายสิดติ๊ก สารีฟ
รมว./รมช. ทบวงฯ	:	นายนิพนธ์ ศศิธร
ระยะเวลาดำเนินการ	:	25 กันยายน – 5 ตุลาคม 2519

เนื้อหา :

คณะรัฐมนตรี คณะที่ 39 นี้ไม่ได้แถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎร เนื่องจากภายหลังที่ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้งหม่อมราชวงศ์ เสนีย์ ปราโมช หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งมีเสียงข้างมากในสภาผู้แทนราษฎร เป็นนายกรัฐมนตรี บริหารราชการแผ่นดิน เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2519 แล้ว ก็ได้มีประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 5 ตุลาคม 2519 โปรดเกล้าฯ

แต่งตั้งรัฐมนตรีรวม 33 นาย ครั้นต่อมาในวันที่ 6 ตุลาคม 2519 คณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินได้เข้ายึดอำนาจการปกครองประเทศ

ด้วยเหตุดังกล่าว ความเป็นนายกรัฐมนตรีของหม่อมราชวงศ์เสนีย์ ปราโมช และคณะรัฐมนตรี คณะที่ 39 จึงได้สิ้นสุดลง โดยยังมีได้แถลงนโยบายของรัฐบาลต่อสภาผู้แทนราษฎร

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 40
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	นายธนาธิบดิ์ ภัยวิเชียร
รมว./รมช. ศธ.	:	นายภิญโญ สาร
รมว./รมช. ทบวงฯ	:	นางวิมลศิริ ชำนาญเวช
ระยะเวลาดำเนินการ	:	8 ตุลาคม 2519 – 20 ตุลาคม 2520
วันประกาศใช้	:	29 ตุลาคม 2519

เนื้อหา :

ท่านประธานสภา และท่านสมาชิกผู้มีความเกี่ยวข้องทั้งหลาย ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งให้ข้าพเจ้าเป็นนายกรัฐมนตรี ตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 8 ตุลาคม พุทธศักราช 2519 และแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 22 ตุลาคม พุทธศักราช 2519 ความปรากฏอยู่แล้วนั้น

บัดนี้ คณะรัฐมนตรีซึ่งมีความยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ได้กำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดินเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอแถลงเพื่อสภาได้ทราบดังต่อไปนี้ คือ

..... ฯลฯ

ในด้านการศึกษารัฐบาลนี้ถือว่าเป็นหน้าที่หลักตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยในอันที่จะอบรมและเร่งรัดให้เป็นพิเศษให้นักเรียน นิสิต นักศึกษาและประชาชนทั่วราชอาณาจักรตระหนักและเห็นคุณค่าของระบอบประชาธิปไตย ซึ่งมีชาติ ศาสนา และมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขของประเทศ มีความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมไทย รู้จักใช้สิทธิเสรีภาพภายในกรอบของกฎหมายและตระหนักถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย

นอกจากนั้น รัฐบาลนี้จะปรับปรุงระบบและกระบวนการการศึกษาทุกระดับทุกประเภททั้งในและนอกระบบโรงเรียน เพื่อให้การศึกษาเป็นเครื่องมืออันสำคัญในการพัฒนาความสามารถ ทักษะคิด พฤติกรรม ค่านิยม และคุณธรรมของบุคคลเพื่อให้เป็นพลเมืองดี มีคุณภาพ และประสิทธิภาพตามความต้องการอันจำเป็นของสังคมไทย

ในด้านการศึกษาระดับมัธยมศึกษา แม้ที่รัฐจะถือเป็นหน้าที่และภารกิจโดยตรงของรัฐที่จะต้องรับผิดชอบจัดให้เปล่าอย่างเสมอภาค แต่รัฐก็ยินดีเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนจัดได้ภายในขอบเขตที่รัฐกำหนด โดยภาคเอกชนจะต้องรักษาคุณภาพของการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายโครงการและเอกลักษณ์ของการศึกษาของชาติ และไม่เป็นการจัดการศึกษาเพื่อแสวงหากำไรเกินควร

ในด้านการศึกษาที่มีมิใช่เป็นการศึกษาระดับมัธยมศึกษาทุกระดับและทุกประเภทนั้น รัฐบาลนี้จะสนับสนุนให้บุคคลมีโอกาสเท่าเทียมกันในการรับการศึกษาอบรมตามกำลังความสามารถของสติปัญญา

ซึ่ง ผู้รับการศึกษาจะต้องรับภาระบ้างตามสมควร ในกรณีนี้ รัฐจะจัดทุนเล่าเรียนให้แก่ผู้ยากไร้แต่มีสติปัญญาและจะจัดทุนเล่าเรียนให้แก่ผู้เรียนดีแต่ขาดแคลนทุนทรัพย์ ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากท้องถิ่น เพื่อให้กลับไปทำงานในท้องถิ่นหลังจากสำเร็จการศึกษาแล้วอีกด้วย จะแก้ไขปรับปรุงและขยายการศึกษาผู้ใหญ่และการอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการทางเศรษฐกิจและสังคม โดยให้การศึกษาดังกล่าวสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างแท้จริง และจะเน้นการพัฒนาการศึกษาในด้านเกษตรกรรมเป็นพิเศษ

ส่วนการศึกษาในด้านพลศึกษา อุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีนั้น รัฐจะจัดตามความจำเป็นในทางเศรษฐกิจและสังคมและจะจัดการศึกษาโดยเน้นในส่วนที่จะสนับสนุนเกษตรกรรม

ในด้านการฝึกหัดครูหรือศึกษาศาสตร์ เพื่อรักษาความมั่นคง ปลอดภัยของประเทศชาติ รัฐบาลนี้ถือเป็นหน้าที่โดยตรงของรัฐแต่ผู้เดียวในการรับผิดชอบดำเนินการและการรับบุคคลเข้ามาศึกษา ในด้านการฝึกหัดครูหรือศึกษาศาสตร์ สถาบันฝึกหัดครูหรือศึกษาศาสตร์จะต้องใช้มาตรการพิเศษคัดเลือกให้ได้บุคคลที่มีสติปัญญาและความสามารถเหมาะสมและมีทัศนคติ บุคลิกภาพ และความสนใจอย่างแท้จริงที่จะเป็นครู มาเป็นผู้รับการศึกษาในด้านนี้

ในด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษา รัฐบาลนี้ถือว่าสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนเป็นสถานศึกษาและวิจัย ซึ่งมีหน้าที่หลักในการพัฒนาการศึกษาให้ประเทศไทยพึ่งตนเองได้ในทางวิชาการ สถาบันอุดมศึกษาจะต้องปฏิบัติหน้าที่หลักให้สมบูรณ์ คือ สอน ค้นคว้า บุกเบิก แสวงหาความรู้ใหม่ด้วยการวิจัยเรียบเรียงตำรา ให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและธำรงไว้ ถิ่นทอด พัฒนา มรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติ รัฐบาลนี้จะให้เสรีภาพในการดำเนินงานด้านวิชาการแก่สถาบันอุดมศึกษา ซึ่งไม่ขัดต่อนโยบาย โครงการและเอกลักษณ์ของการศึกษาของชาติ และรัฐจะจัดทุนเล่าเรียนให้แก่ผู้ยากไร้ที่มีสติปัญญาและจะจัดทุนเล่าเรียนให้แก่ผู้เรียนดีแต่ขาดทุนทรัพย์ ซึ่งท้องถิ่นคัดเลือกตามความต้องการและความจำเป็นของท้องถิ่น ให้เข้ารับการการศึกษาเพื่อกลับไปทำงานพัฒนาท้องถิ่นด้วย

รัฐบาลนี้ถือว่า งานทางวิชาการ คือการเรียน การสอน การค้นคว้า วิจัย เป็นงานหลัก ที่นิสิตนักศึกษาและอาจารย์พึงดำเนินการด้วยความกระตือรือร้น เพื่อความรู้ความสามารถที่จะได้รับใช้สังคมอย่างบริบูรณ์

ในด้านการศึกษาของประชาชนโดยทั่วไป รัฐบาลนี้จะให้เรียนรู้และใช้ภาษาไทย โดยให้สำนึกว่าภาษาไทย คือภาษาประจำชาติที่พลเมืองไทยทุกคนจะต้องใช้ให้ถูกต้องทัดเทียมกัน

และจะเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคตามกำลังความสามารถทางสติปัญญา

ในด้านการศึกษาพิเศษสำหรับผู้มีความผิดปกติทางร่างกาย จิตใจและสังคม รัฐบาลนี้จะจัดสถานศึกษาให้เป็นพิเศษตามกำลังความสามารถทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของรัฐและท้องถิ่น เพื่อให้ความรู้ ความสามารถที่พอจะดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้ตามสมควร เพื่อมิให้เป็นภาระแก่ครอบครัวและสังคม

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 41
คณะรัฐมนตรี :		
นายกรัฐมนตรี	:	พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์
รมว./รมช. ศธ.	:	นายบุญสม มาร์ติน (รมว.) นายก่อ สวัสดิพานิชย์
รมว.ทบวงฯ	:	นายเกษม สุวรรณกุล
ระยะเวลาดำเนินการ	:	11 พฤศจิกายน 2520 – 10 พฤษภาคม 2522
วันประกาศใช้	:	1 ธันวาคม 2520

เนื้อหา :

ท่านประธานสภาฯ และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ

.....ฯลฯ

นโยบายการศึกษา ในด้านการศึกษา รัฐบาลนี้จะส่งเสริมการศึกษาทุกระดับ และให้ประชาชนมีโอกาสเท่าเทียมกันในการได้รับการศึกษา จะพัฒนาการศึกษาทุกระดับให้ต่อเนื่องกัน และให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จะขยายการศึกษาภาคบังคับให้กว้างขวางทั่วถึงทุกท้องถิ่น และให้ประชาชนมีส่วนร่วมพัฒนาการศึกษาภาคบังคับมากยิ่งขึ้น จะสนับสนุนอาชีวศึกษาและการศึกษานอกโรงเรียนเป็นประการสำคัญ และให้เอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้วย

ในด้านคุณภาพของการเรียนและการสอน จะปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นและพยายามให้มีคุณภาพทัดเทียมกันทั้งในเมืองและชนบท จะจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา รวมทั้งเยาวชนนอกโรงเรียนได้รับการฝึกฝนให้มีความรู้มีคุณธรรม มีพละนาถยอันสมบูรณ์ มีระเบียบวินัย มีความรักความสามัคคีระหว่างชนในชาติ ตระหนักถึงหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ ตลอดจนมีความเจริญเติบโตทั้งทางร่างกาย สติปัญญา และจิตใจที่กล้าแข็งในอันที่จะเป็นกำลังป้องกันประเทศชาติที่มีคุณภาพต่อไปในอนาคต และมีความสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

ในด้านการบริหารการศึกษา จะปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารงานและจัดให้มีการร่วมมือประสานงานระหว่างสถาบันการศึกษา ระหว่างราชการส่วนกลางกับหน่วยที่จัดการศึกษาในส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การใช้งบประมาณสำหรับการศึกษาของชาติเป็นไปโดยประหยัด และได้ผลตรงตามเป้าหมาย

รัฐบาลนี้จะรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ และบำรุงศาสนาให้เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน

ส่วนการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จะเน้นในด้านคุณภาพโดยจะสนับสนุนการวิจัยและเพิ่มแขนงวิชาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตลอดจนจัดหลักสูตรและการสอนให้เหมาะสมกับสภาพของประเทศยิ่งขึ้น จะสนับสนุนให้แต่ละมหาวิทยาลัยได้ทำหน้าที่ให้บริการสังคมตามความสามารถของตน จะพยายามส่งเสริมให้มีความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย และจะสนับสนุนกิจกรรมของนิสิต นักศึกษา ในด้านการกีฬา ศิลปวัฒนธรรมให้มากยิ่งขึ้น

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 42
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์
รมว./รมช. ศธ.	:	นายก้อ สวัสดิพิพาณิชย์ (รมว.) นางยุพา อุดมศักดิ์
รมว.ทบวงฯ	:	นายเกษม สุวรรณกุล
ระยะเวลาดำเนินการ	:	12 พฤษภาคม 2522 – 29 กุมภาพันธ์ 2523
วันประกาศใช้	:	7 มิถุนายน 2522

เนื้อหา :

ท่านประธานรัฐสภา และท่านสมาชิกผู้มีความเกียรติ ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ข้าพเจ้าเป็นนายกรัฐมนตรี ตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 12 พฤษภาคม 2522 และแต่งตั้งรัฐมนตรี ตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 24 พฤษภาคม 2522 แล้วนั้น

.....ฯลฯ

นโยบายการศึกษา

ในด้านการศึกษ รัฐบาลมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาประเทศ โดยใช้การศึกษาเป็นพื้นฐานและจะเน้นการพัฒนาการศึกษาในชนบทเพื่อการอาชีพเป็นสำคัญ รัฐจะยึดหลักการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น พร้อมกับจะหามาตรการเพื่อให้มีเอกภาพทั้งในด้านนโยบายและการบริหารการศึกษา จะระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ และกระจายทรัพยากรทางการศึกษาไปยังท้องถิ่นโดยเฉพาะในชนบท เพื่อก่อให้เกิดความเสมอภาคและให้คุณภาพของการศึกษาทัดเทียมกันโดยทั่วไป รวมทั้งจะสนับสนุนให้นำวิธีการและเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และจะเน้นในแต่ละเรื่อง ดังต่อไปนี้

1. จะเร่งรัดและสนับสนุนให้ท้องถิ่นและเอกชนเห็นประโยชน์และความจำเป็นของการศึกษาก่อนวัยประถมศึกษา เพื่อจะได้ช่วยกันจัดอบรมเลี้ยงดูเด็ก ให้เด็กมีพัฒนาการโดยสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ จะกวาดขันการช่วยเหลือผู้ยากไร้ ให้ได้รับทุนและปัจจัยต่าง ๆ

ในการศึกษาอบรมและฝึกอาชีพโดยทั่วถึง

2. จะเร่งขยายการศึกษาภาคบังคับให้กว้างขวางทั่วถึง และมุ่งปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในระดับประถมศึกษาเป็นพิเศษ โดยสนับสนุนการวางแผนการศึกษาระดับจังหวัดให้กว้างขวาง เพื่อให้สามารถใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เป็นประโยชน์มากที่สุด

3. จะปรับปรุงการมัธยมศึกษาให้มีการอาชีพมากขึ้น และจบในตัวเอง ให้มีโปรแกรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับอาชีพในท้องถิ่นนั้น ๆ รวมทั้งให้มีการฝึกอาชีพที่เหมาะสมกับอาชีพอิสระและตลาดแรงงาน

4. จะจัดหลักสูตรและระบบการเรียนการสอนด้านอาชีวศึกษา รวมทั้งการผลิตครูอาชีวศึกษา ให้ประสานกันระหว่างหน่วยผลิตและหน่วยใช้ โดยมุ่งให้เป็นการศึกษาที่เหมาะสมกับอาชีพอิสระ และตลาดแรงงานอย่างแท้จริง

5. จะประสานและปรับปรุงการผลิตครูโดยมุ่งเน้นในด้านคุณภาพและเสริมศรัทธา อุดมการณ์ และทัศนคติต่ออาชีพครูเป็นสำคัญ และจะส่งเสริมสนับสนุนให้มีการกระจายครูออกไปปฏิบัติหน้าที่ในชนบทและท้องถิ่นกันดาร

6. จะปรับปรุงคุณภาพของสถานศึกษาเอกชนทุกระดับ ทุกประเภทและส่งเสริมให้เอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา การอาชีวศึกษาและการศึกษานอกโรงเรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

7. จะปรับปรุงและส่งเสริมการจัดการศึกษานอกโรงเรียนในรูปแบบและลักษณะต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะในชนบท โดยจะเน้นการฝึกอบรมเรื่องอาชีพให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น และการส่งเสริมให้ประชาชนหาความรู้เพิ่มเติม

8. จะเร่งรัดและส่งเสริมให้เยาวชนมีพละนาถัยที่สมบูรณ มีจริยธรรมอันดีงาม มีความรับผิดชอบและบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมและชาติ

9. ในด้านอุดมศึกษา จะส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐได้ปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจหลักอันได้แก่ การสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ ส่งเสริมให้มีการร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยและจะสนับสนุนกิจกรรมของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยและนอกมหาวิทยาลัย ที่ทางมหาวิทยาลัยเห็นว่าเป็นประโยชน์ และเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์ทางวิชาการ และที่จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติโดยส่วนรวมจะขยายโอกาสทางการศึกษาของประชาชนด้วยการส่งเสริมการจัดการศึกษาแบบ "มหาวิทยาลัยเปิด" จะดูแลและส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจัดการอุดมศึกษาให้กว้างขวาง และมีคุณภาพเท่าเทียมกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

10. จะเร่งสร้างความเป็นธรรมในสังคมและส่งเสริมความเข้าใจและความยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงาม ตลอดจนงานการทำนุบำรุงศาสนาทุกศาสนาให้เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชนในชาติ

11. จะอํารวไว้ซึ่งความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมายเคารพความเป็นอิสระในการพิจารณาพิพากษา อรรถคดีของผู้พิพากษาและตุลาการจะปรับปรุงกระบวนการยุติธรรมทุกระดับให้มีประสิทธิภาพและรวดเร็วยิ่งขึ้น จะจัดตั้งศาลเพิ่มขึ้นในท้องที่ต่าง ๆ ตามความเหมาะสมเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากยิ่งขึ้น

12. จะส่งเสริมการกีฬาให้ประชาชนทุกเพศทุกวัย เฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเยาวชนได้มีโอกาสเล่นกีฬาอย่างกว้างขวางและจริงจัง เพื่อเป็นการพัฒนาคนให้มีพละนาถัยสมบูรณ มีน้ำใจเป็นนักกีฬา ปลูกฝังความสามัคคี และเพิ่มพูนมาตรฐานการกีฬาของชาติ

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 43
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	พลเอกเปรม ติณสูลานนท์
รมว./รมช. ศธ.	:	นายสีปพนนท์ เกตุทัต นายขุนทอง ภูผิวเดือน
รมว./รมช. ทบวงฯ	:	นายเกษม สุวรรณกุล
ระยะเวลาดำเนินการ	:	12 มีนาคม 2523 – 22 มกราคม 2524
วันประกาศใช้	:	28 มีนาคม 2523

เนื้อหา :

รัฐบาลได้แถลงนโยบายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ดังนี้

"รัฐมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาการศึกษาให้เป็นรากฐานการปกครองประเทศในระบอบ

ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การประกอบอาชีพ การพัฒนาชนบท การให้เยาวชนไทย เป็นผู้เพียบพร้อมด้วยความรู้ ความคิด มีคุณธรรม จริยธรรม และพละนาถายสมบรูณ์ โดยจะดำเนินการดังต่อไปนี้

1. จะประสานงานการศึกษาทั้งด้านนโยบายและการบริหารการศึกษาทุกระดับโดยเฉพาะให้มีการประสานสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ประถมศึกษา มัธยมศึกษา การศึกษานอกโรงเรียน ถึงระดับอุดมศึกษา

2. จะปรับปรุงการเรียนการสอน หลักสูตร เพื่อสร้างเยาวชนให้มีระเบียบวินัยมีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการประกอบอาชีพ มีความรับผิดชอบและตระหนักถึงหน้าที่สิทธิตามวิถีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

3. จะมอบอำนาจการจัดการศึกษาไปสู่ระดับปฏิบัติให้มากที่สุดและจะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม และเสนอแนะความต้องการในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพที่แท้จริง สามารถสนองตอบตามความต้องการของประชาชนด้านส่งเสริมการประกอบอาชีพของชุมชนและท้องถิ่น

4. จะระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาเพื่อขยายการศึกษาโดยเฉพาะการศึกษาภาคบังคับ และการศึกษานอกโรงเรียนให้ทั่วถึงโดยรวดเร็ว เพื่อสร้างประชากรไทยให้มีคุณภาพ มีความสามารถในการประกอบอาชีพ และกลับไปพัฒนาท้องถิ่นของตนเองได้ รวมทั้งส่งเสริมให้มีเส้นทางการศึกษาให้กับเด็กที่มีความสามารถได้เรียนอย่างทั่วถึง

5. จะปรับปรุงวิธีการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อให้เกิดความเสมอภาคและให้มีคุณภาพทัดเทียมกันทุกระดับ ไม่ว่าสถานศึกษานั้นจะตั้งอยู่ ณ ที่ใด ทั้งนี้โดยคำนึงถึงความต้องการของท้องถิ่นเป็นสำคัญ

6. จะส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษามีประสิทธิภาพในการสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ รวมทั้งจะสนับสนุนกิจกรรมของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยและนอคมหาวิทยาลัยที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติโดยส่วนรวม

7. เพื่อแก้ปัญหาทางด้านการศึกษาของประเทศที่กำลังเผชิญอยู่ในปัจจุบันจะเร่งดำเนินการดังต่อไปนี้

7.1 การศึกษาประชาบาล จะปรับปรุงระบบบริหารการประถมศึกษาให้มีเอกภาพโดยจัดตั้งสำนักงานเทียบเท่ากรมในกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อวางนโยบายและประสานงานการศึกษาประชาบาลทั่วประเทศให้มีรูปแบบและเป็นมาตรฐานเดียวกัน และจะยกฐานะครูประชาบาลขึ้นเป็นข้าราชการพลเรือนรวมทั้งจะปรับปรุงระบบบริหารงานบุคคลให้คล่องตัวขึ้น

7.2 การจัดการศึกษาของวิทยาลัย จะพัฒนารูปแบบการประสานงานของวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ใกล้เคียงกันให้สามารถใช้ทรัพยากรร่วมกันในการสอน การวิจัย การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและให้บริการทางวิชาการ

7.3 การอาชีวศึกษา จะพัฒนารูปแบบและจัดระบบการประสานงานของสถาบันอาชีวศึกษาต่าง ๆ ทั้งของรัฐและเอกชนให้สอดคล้องกับความต้องการของภาครัฐบาลและภาคเอกชน

7.4 การศึกษาเอกชน จะให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการ ทั้งนี้เพื่อให้โรงเรียนราษฎร์มีคุณภาพและมาตรฐานดี

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 44
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	พลเอกเปรม ติณสูลานนท์
รมว./รมช. ศธ.	:	นายสีปพนนท์ เกตุทัต
รมว.ทบวงฯ	:	นายเกษม สุวรรณกุล
ระยะเวลาดำเนินการ	:	22 มกราคม 2524 – 9 ธันวาคม 2524
วันประกาศใช้	:	-
เนื้อหา :		

รัฐบาลมิได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา เนื่องจากเป็นการปรับปรุง ค.ร.ม.

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 45
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	พลเอกเปรม ติณสูลานนท์
รมว./รมช. ศธ.	:	นายเกษม ศิริสัมพันธ์
รมว./รมช. ทบวงฯ	:	นายเกษม สุวรรณกุล
ระยะเวลาดำเนินการ	:	9 ธันวาคม 2524 – 30 เมษายน 2526
วันประกาศใช้	:	-

เนื้อหา :

รัฐบาลมิได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาเนื่องจากเป็นการปรับปรุง ค.ร.ม.

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 46
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	พลเอกเปรม ติณสูลานนท์
รมว./รมช. ศธ.	:	นายชวน หลีกภัย (รมว.) นายขุนทอง ภูผิวเดือน นายสัมพันธ์ ทองสมัคร
รมว.ทบวงฯ	:	นายปรีดา พัฒนถาบุตร
ระยะเวลาดำเนินการ	:	30 เมษายน 2526 – 10 สิงหาคม 2529
วันประกาศใช้	:	20 พฤษภาคม 2526

เนื้อหา :

หลังจากมีการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ 186 เมษายน 2526 รัฐบาลได้แถลงนโยบายในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษาดังนี้

รัฐบาลมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาการศึกษาทั้งด้านปริมาณและคุณภาพเพื่อเสริมสร้างบุคคลให้มีความรู้สำนึกและมีความรับผิดชอบทั้งต่อสังคมและตนเอง มีความคิดและความสามารถในการประกอบอาชีพ มีจริยธรรม คุณธรรม วัฒนธรรม พลานามัย ระเบียบวินัย มีความรักและอำรงศิลปวัฒนธรรมความเป็นไทย หวงแหนแผ่นดินเกิด ตลอดจนมีความซาบซึ้งและสามารถมีส่วนร่วมในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขโดยจะเร่งดำเนินการดังต่อไปนี้

1. จะจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภททั้งในและนอกระบบโรงเรียนให้ประสานสัมพันธ์กัน และสอดคล้องกับการพัฒนาการทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ
2. จะปรับปรุงโครงสร้างระบบบริหารและการจัดการศึกษาทุกระดับ และทุกประเภทให้มีเอกภาพประสานสัมพันธ์ ทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติจะสนับสนุนให้สถานศึกษาและหน่วยงานใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุด นอกจากนี้จะมอบอำนาจการจัดการศึกษาให้แก่สถานศึกษาและหน่วยงานระดับปฏิบัติให้มากที่สุด เพื่อให้การจัดการศึกษาสามารถสนองตอบความต้องการของท้องถิ่นและเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษามากยิ่งขึ้น
3. จะจัดและส่งเสริมให้สถานศึกษาทุกระดับเป็นศูนย์บริการด้านการศึกษาวิชาชีพ ศิลปวัฒนธรรม กีฬา พลานามัย นันทนาการและข่าวสาร เพื่อให้บริการแก่นักเรียน นิสิตนักศึกษาและประชาชน
4. จะเร่งปรับปรุงคุณภาพของการศึกษาทุกระดับ โดยปรับปรุงระบบการวางแผนการบริหารการเรียนการสอน การกำหนดมาตรฐานและวิถีสอน ระบบการติดตามประเมินผลตลอดจนการนิเทศการศึกษา เพื่อให้เกิดความเสมอภาคกันทุกระดับ และคำนึงถึงความต้องการของท้องถิ่นเป็นสำคัญ

5. จะส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรสื่อการเรียนและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ตลอดจนถึงออมวลชนทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนมาใช้เพื่อกระจายโอกาสทางการศึกษาและพัฒนาคุณภาพ

6. จะเร่งฝึกและอบรมในด้านระเบียบวินัย คุณธรรม ความรู้จักรับผิดชอบต่อสังคมและตนเอง ความรักในศิลปและวัฒนธรรมและความสำนึกในความเป็นไทยร่วมกัน เพื่อธำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ เอกราชอธิปไตยของชาติ และระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข นอกจากนั้น จะส่งเสริมให้สถาบันศาสนาได้เข้ามามีบทบาทในการอบรมสั่งสอนด้านคุณธรรมให้มากขึ้น

7. จะส่งเสริมให้ผู้สอนในทุกระดับการศึกษาและทุกประเภทได้รับการยกย่องเชิดชูมีความก้าวหน้าและความมั่นคงในอาชีพ สำหรับด้านการฝึกหัดครูนั้นจะเน้นด้านคุณภาพเป็นสำคัญ

8. จะสนับสนุนส่งเสริมการวิจัย เผยแพร่การวิจัย จัดให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้วิจัย ส่งเสริมให้มีการนำผลการวิจัยไปใช้ เพื่อสนองความต้องการของชุมชนและความก้าวหน้าทางวิชาการ รวมทั้งประโยชน์ในการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชน

9. ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการขยายการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพ และจะปรับปรุงวิธีการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อให้มีความเสมอภาคทางการศึกษาโดยเน้นการให้โอกาสแก่ผู้เรียนในชนบท ผู้เรียนที่ยากจน และกลุ่มชนที่มีโอกาสน้อย

10. จะส่งเสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน โดยให้เอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาภายในขอบเขตและสัดส่วนที่เหมาะสม นอกจากนั้นจะพยายามสนับสนุนให้สถาบันทางการเงินเข้าช่วยเหลือสถานศึกษาเอกชนและจะส่งเสริมคุณภาพทางการศึกษาของสถานศึกษาเอกชนให้ดีขึ้น รวมทั้งให้การสนับสนุนและส่งเสริมสถาบันสอนศาสนา

11. จะสนับสนุนกิจกรรมนิสิตนักศึกษาทั้งในมหาวิทยาลัยและนอกมหาวิทยาลัยที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติโดยส่วนรวม

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 47
คณะรัฐมนตรี :		
นายกรัฐมนตรี	:	พลเอกเปรม ติณสูลานนท์
รมว. ศธ.	:	นายमारุต บุญนาค
รมว. ทบวงฯ	:	นายสุบิน ปิ่นขยัน
ระยะเวลาดำเนินการ	:	11 สิงหาคม 2529 – 3 สิงหาคม 2531
วันประกาศใช้	:	27 สิงหาคม 2529

เนื้อหา :

หลังจากมีการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ 27 กรกฎาคม 2529 รัฐบาลได้แถลงนโยบายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาดังนี้

1. จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรทุกเพศทุกวัย โดยเน้นความเสมอภาค และการกระจายโอกาสทางการศึกษาให้กับเยาวชน และบุคคลที่อยู่ในพื้นที่ยากจนห่างไกล ชุมชนแออัด และบุคคลพิการ และจะส่งเสริมให้สถาบันศาสนาได้เข้ามามีบทบาทในการอบรมสั่งสอนคุณธรรมให้มากขึ้น
2. จะจัดการศึกษาในระดับต่าง ๆ ดังนี้ ระดับก่อนประถมศึกษาจะขยายการศึกษาระดับอนุบาลในชนบท ระดับมัธยมศึกษาจะสนับสนุนให้นักเรียนได้เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาให้มากขึ้น ระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาจะให้ความสำคัญในการผลิตบุคลากรให้ตรงกับความต้องการในการพัฒนาประเทศและตลาดแรงงาน รวมทั้งสอดคล้องกับทรัพยากรและสภาพท้องถิ่น สำหรับการฝึกหัดครูจะผลิตครูที่มีคุณภาพและคุณธรรม
3. จะส่งเสริมการค้นคว้าและการวิจัยที่สามารถนำผลมาใช้ในการแก้ไขปัญหาของประเทศ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน จะพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้มีคุณภาพที่ดี และจำนวนที่เหมาะสมเพื่อรองรับเทคโนโลยีใหม่ ที่จะเกิดขึ้น
4. จะปรับปรุงโครงสร้างระบบการบริหารและการจัดการศึกษาทุกระดับทุกประเภทให้มีเอกภาพ ประสานสัมพันธ์กันทั้งระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ จะสนับสนุนให้สถานศึกษาและหน่วยงานใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุด จะกระจายอำนาจและมอบอำนาจการจัดการศึกษาให้สถานศึกษา เพื่อสามารถจัดการศึกษาสนองต่อความต้องการของท้องถิ่น และเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษามากยิ่งขึ้น
5. จะส่งเสริมให้สถาบันและหน่วยงานทางการศึกษาเป็นศูนย์กลางด้านการศึกษาวิชาชีพ ศิลปะ วัฒนธรรม กีฬา พลาณามัย นันทนาการ และข่าวสาร เพื่อให้บริการแก่นักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชน

6. จะส่งเสริมให้เอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยรัฐจะสนับสนุนให้สถานศึกษาเอกชน ปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น และจะสนับสนุนให้สถาบันทางการเงินให้ความช่วยเหลือแก่สถานศึกษาเอกชน

7. จะส่งเสริมให้ผู้สอนและข้าราชการในทุกระดับการศึกษาและทุกประเภทได้รับการยกย่องเชิดชู เพื่อให้มีความก้าวหน้า ขวัญกำลังใจ และความมั่นคงในอาชีพ

8. จะจัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนการศึกษาของเยาวชนผู้ยากไร้ในชนบท และชุมชนแออัด

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 48
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ
รมว. ศธ.	:	พลเอกมานะ รัตนโกเศศ
รมว. ทบวงฯ	:	นายพิช กลินประทุม
ระยะเวลาดำเนินการ	:	4 สิงหาคม 2531 – 7 ธันวาคม 2533
วันประกาศใช้	:	25 สิงหาคม 2531

เนื้อหา :

หลังจากมีการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ 24 กรกฎาคม 2531 รัฐบาลได้แถลงนโยบายในวันที่ 25 ส.ค.2531 ในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษาดังนี้

1. กระจายโอกาสทางการศึกษาให้ประชาชนอย่างทั่วถึง โดยเน้นทั้งการปรับปรุงการผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ และพัฒนาคุณภาพและความเสมอภาคของระบบการศึกษาเพื่อส่งเสริมจริยธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การศึกษาตลอดชีวิต การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม พละนาถมาย ตลอดจนการศาสนาและศิลปวัฒนธรรม
2. ส่งเสริมให้เอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น
3. เร่งรัดการส่งเสริมการอนุบาลชนบท การขยายโอกาสทางการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา โดยจะจัดควบคู่ไปกับการขยายการศึกษาภาคบังคับและเตรียมพื้นฐานอาชีพให้กับนักเรียนทุกระดับ เพื่อแก้ปัญหาการว่างงาน ตลอดจนส่งเสริมศีลธรรม จริยธรรม และวินัยของ นักเรียนและคนในชาติเป็นพิเศษ
4. สร้างทัศนคติในด้านความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
5. สนับสนุนการวิจัย ค้นคว้าเพื่อเสริมสร้างความก้าวหน้าทางวิชาการเพื่อนำผลไปใช้ในการพัฒนาประเทศและปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชน

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 49
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ
รมว./รมช. ศธ.	:	พลเอกเทียนชัย สิริสัมพันธ์ (รมว.) นายบุญถึง ผลพานิชน์
รมว.ทบวงฯ	:	นายยิ่งพันธ์ มานะสีการ
ระยะเวลาดำเนินการ	:	9 ธันวาคม 2533 – 23 กุมภาพันธ์ 2534
วันประกาศใช้	:	9 มกราคม 2534

เนื้อหา :

หลังจากที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ เป็นนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2533 รัฐบาลได้แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2534 ดังมีรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ดังนี้

นโยบายสังคม

รัฐบาลกำหนดเป้าหมายการดำเนินนโยบายทางสังคมที่จะเสริมสร้างความสงบสุขและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทยในด้านการศึกษา สุขภาพอนามัย ศิลธรรม และดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ โดยกำหนดนโยบาย ดังนี้

1. ความสงบเรียบร้อยในสังคม.....
2. การศึกษา

รัฐบาลมุ่งให้ความสำคัญต่อการเร่งขยายโอกาสการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา เพื่อเป็นฐานการขยายการศึกษาภาคบังคับจาก 6 ปี เป็น 9 ปี ตลอดทั้งปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้มีเนื้อหาสาระเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นควบคู่ไปกับการเพิ่มพูนความรู้ผ่านระบบสื่อสารมวลชนต่าง ๆ

นอกจากนี้ รัฐบาลมุ่งเน้นการเรียนการสอนคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์เพื่อเป็นพื้นฐานในการส่งเสริมการผลิต และการใช้เทคโนโลยีในอนาคต และจะเร่งรัดการผลิตกำลังคนในสาขาวิชาชีพที่ขาดแคลน ให้สามารถสนองความต้องการของตลาดแรงงานควบคู่ไปกับการส่งเสริมให้สถานศึกษาได้เน้นกิจกรรมการพัฒนาด้านสุขภาพ และการออกกำลังกายแก่เด็กและเยาวชนให้มีพลานามัยสมบูรณ์หรือขีดความสามารถในการแข่งขันกีฬาระดับชาติและนานาชาติได้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งการพัฒนาจิตใจ โดยมุ่งเน้นการประพฤติปฏิบัติในทางที่ชอบที่ควร และการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

รัฐบาลจะเสริมสร้างสวัสดิการ ขวัญและกำลังใจครู ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้มีความมั่นคงในอาชีพ โดยเฉพาะในพื้นที่ชนบทห่างไกล

ขณะเดียวกัน รัฐบาลต้องการผ่อนคลายกฎระเบียบต่าง ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยเฉพาะระดับมัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา รวมทั้งส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากร และความร่วมมือจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศมาสนับสนุนการดำเนินงานของสถาบันการศึกษาให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

ทางด้านการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษานั้น รัฐบาลจะกระจายและขยายโอกาสการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ไปสู่ภูมิภาคและชนบทให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยเน้นการเสริมปัจจัยทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และการงานของประชาชนอย่างต่อเนื่อง และจะพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาให้สามารถผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคม และการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยเน้นการปรับปรุงประสิทธิภาพของการบริหาร การพัฒนาบุคลากร การระดมทรัพยากรและความร่วมมือจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งภายในและนอกประเทศมาสนับสนุนการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาและการส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษานานาชาติให้กว้างขวางมากขึ้น โดยเฉพาะการรับนักศึกษาจากประเทศเพื่อนบ้าน และในภูมิภาคเข้าศึกษา

นอกจากนั้นจะเร่งรัดการผลิตและพัฒนากำลังคนในสาขาวิชาการ และวิชาชีพให้สามารถตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพอย่างเพียงพอ และสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความก้าวหน้าทางวิชาการ การนำผลไปใช้ในการพัฒนาประเทศ และช่วยให้ประเทศไทยพึ่งตนเองทางเทคโนโลยีได้มากขึ้น

รัฐบาลจะสนับสนุนให้เอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการอุดมศึกษามากยิ่งขึ้นรวมทั้งส่งเสริมให้ความร่วมมือ และการร่วมใช้ความชำนาญการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน และระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับหน่วยงานภาครัฐกิจเอกชนอย่างกว้างขวาง เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาพึ่งตนเองได้มากขึ้น

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษาของรัฐบาล คณะที่ 50
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	นายอานันท์ ปันยารชุน
รมว./รมช. ศธ.	:	นายก้อ สวัสดิพิพานิชย์ (รมว.) นายสมชัย วุฒิปรีชา
รมว.ทบวงฯ	:	นายเกษม สุวรรณกุล
ระยะเวลาดำเนินการ	:	6 มีนาคม 2534 – 21 มีนาคม 2535
วันประกาศใช้	:	4 เมษายน 2534

เนื้อหา :

.....ฯลฯ

นโยบายสังคม

เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ส่งเสริมคุณภาพชีวิต โดยยึดหลักของคุณธรรม และจริยธรรม และเร่งรัดการแก้ไขปัญหาสังคมอย่างจริงจัง เพื่อสร้างความผาสุก ความเรียบร้อยในสังคม จึงกำหนดแนวนโยบาย ดังนี้.....

1. ปรับปรุงระบบการศึกษาให้สามารถพัฒนาศักยภาพมนุษย์ รวมทั้งด้านจริยธรรมและคุณธรรม เพื่อตอบสนองความต้องการของประเทศโดยมีแนวทางดังนี้
 - 1.1 เร่งขยายโอกาสและบริการทางการศึกษาในและนอกระบบให้กว้างขวางและทั่วถึง เพื่อยกระดับการศึกษาพื้นฐานให้ถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นอย่างต่ำ รวมทั้งขยายการศึกษาปฐมวัยในชนบทเพิ่มขึ้น
 - 1.2 พัฒนาระบบบริหารสถาบันอุดมศึกษาของรัฐให้มีความเป็นอิสระคล่องตัวมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น ตลอดจนให้มีการร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนทั้งภายในภายนอกประเทศ และระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับภาคธุรกิจเอกชนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
 - 1.3 วางมาตรการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนอาจารย์ที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะในสาขาวิชาที่มีความต้องการสูง
 - 1.4 เร่งรัดจัดการศึกษาและการฝึกอบรมด้านอาชีพทั้งในและนอกระบบโรงเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานฝีมือที่จะสนับสนุนการพัฒนาประเทศ
 - 1.5 พัฒนาหน่วยงานทางการศึกษาในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นให้มีความคล่องตัวในการบริหารการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม

ชื่อเรื่อง	:	นโยบายการศึกษา คณะที่ 51
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	พลเอกสุจินดา; คราวประยูร
รมว./รมช.ศธ.	:	พล.อ.อ. สมบุญ ระหงษ์ (รมว.)
รมช.	:	นายชูชีพ หาญสวัสดิ์ นายไพโรจน์ เครือรัตน์ นายเงิน บุญสุภา
รมว.ทบวง	:	นายทวิช กลิ่นประทุม
ระยะเวลาดำเนินการ	:	17 เมษายน – 22 พฤษภาคม 2535
วันประกาศใช้	:	6 พฤษภาคม 2535

เนื้อหา :

นโยบายด้านการศึกษา

รัฐบาลให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในการพัฒนาประเทศ โดยจะปรับปรุงระบบการศึกษา หลักสูตรการเรียนการสอน และคุณภาพของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เพื่อพัฒนาผู้ศึกษาให้ประจักษ์ในคุณค่าของความเป็นมนุษย์

และเพื่อสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยจะดำเนินการดังนี้

1. เร่งเสริมสร้างและขยายโอกาสทางการศึกษาทั้งในและนอกระบบการศึกษา

เพื่อยกระดับการศึกษาภาคบังคับให้ถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และขยายการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษานอกระบบให้กว้างขวางและทั่วถึงยิ่งขึ้น

2. กำหนดมาตรฐานการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครู อาจารย์ที่มีคุณภาพ โดยปรับปรุงกฎระเบียบต่าง ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษาให้กว้างขวาง ตลอดจนระดมทรัพยากรทั้งภาครัฐและภาคเอกชนทั้งภายในและนอกประเทศมาแก้ไขปัญหาก็ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

3. เร่งรัดพัฒนาการผลิตกำลังคนในสาขาวิชาการและวิชาชีพที่มีคุณภาพเพียงพอ เพื่อแก้ไขปัญหการขาดแคลนแรงงาน

4. สนับสนุนงานวิจัยและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพและความก้าวหน้าทางวิชาการในด้านเทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อการพัฒนาประเทศ เพื่อลดการพึ่งพาเทคโนโลยีจากต่างประเทศในอนาคต ตลอดจนเพื่อสนับสนุนการนำเทคโนโลยีจากต่างประเทศมาดัดแปลงให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในประเทศ

5. ปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้มีเนื้อหาสาระทางวิชาการ ศิลปะ วัฒนธรรม และ ประเพณี ที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นควบคู่ไปกับการเพิ่มพูนความรู้โดยใช้ระบบสื่อสารมวลชน

6. เสริมสร้างสวัสดิการ ข้าราชการ และกำลังใจแก่ครู อาจารย์ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้มีความมั่นคงในอาชีพ โดยเฉพาะในพื้นที่ชนบทห่างไกล

7. ส่งเสริมการกระจายโอกาสทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ให้สอดคล้องกับการ กระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและชนบท

นโยบายสังคม

1. เสริมสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน โดยเร่งรัดป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและกลุ่มอิทธิพลต่าง ๆ โดยเฉพาะการปราบปรามผู้ตัดไม้ ทำลายป่า และผู้ประกอบอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวมทั้งป้องกันและปราบปรามการผลิตและการค้ายาเสพติดให้โทษอย่างเฉียบขาด

2. สนับสนุนการพัฒนาสังคมและจิตใจในระดับหมู่บ้าน เน้นคุณธรรมเป็นเครื่องนำทาง ชีวิต ให้มีการปฏิบัติศาสนธรรมต่าง ๆ และส่งเสริมให้ใช้ศาสนธรรมของชุมชนเป็นแนวทางการพัฒนาสังคม และจิตใจให้สอดคล้องกับเอกลักษณ์ของท้องถิ่น

3. ดูแลชีวิตความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมี ความสุขตามสมควร

4. ดูแล พื้นฟู และพัฒนาผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาพิเศษ เช่น ผู้พิการ และทุพพลภาพ ให้ได้รับการศึกษาและพัฒนาฝีมือหรืออาชีพให้สามารถพึ่งตนเองได้อย่างภาคภูมิใจ

5. พัฒนาและคุ้มครองสตรีมิให้ถูกเอารัดเอาเปรียบหรือถูกกดขี่ข่มเหง

6. พัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชน โดยจะจัดให้มีแหล่งนันทนาการสนามกีฬาก การฝึกอบรมตลอดจนดำเนินการที่จะปลูกฝังทัศนคติที่ดี

7. ให้ความสำคัญในการอนุรักษ์ ทำนุบำรุงมรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจ

8. เสริมสร้างระบบการคุ้มครองผู้บริโภคให้มีหลักประกันที่สามารถสร้างความเป็นธรรมให้ แก่ทั้งผู้ผลิตและประชาชนผู้บริโภคอย่างแท้จริง

9. จัดให้มีระบบป้องกันภัย โดยช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยที่รวดเร็วทันเหตุการณ์ และ สนับสนุนองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนให้มีบทบาทและหน้าที่ในการป้องกันสาธารณภัยร่วมกัน

10. ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง และนำเทคโนโลยีที่ทันสมัย มาใช้ในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีของศาล รวมทั้งพัฒนาขยายงานคุมประพฤติให้กว้างขวางขึ้น และ ปรับปรุงการพิจารณาอรรถคดีทั้งปวงให้เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

11. ด้านการกีฬามีนโยบายดังนี้

11.1 ให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมการกีฬาเพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตลอดจนพัฒนาสุขภาพของประชาชนให้มีพลานามัยสมบูรณ์ โดยจะเร่งรัดดำเนินการปรับปรุงกีฬาอย่างเป็นระบบ และสร้างสนามกีฬาให้พอเพียงกับความต้องการของประชาชน ขณะเดียวกันจะเน้นการพัฒนามาตรฐานการกีฬา เพื่อให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน ให้ทัดเทียมนานาชาติ

11.2 สนับสนุนภาคเอกชนให้เข้ามามีบทบาทร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาการกีฬามากยิ่งขึ้น โดยจัดหามาตรการให้เกิดแรงจูงใจในการที่ภาคเอกชนจะเข้ามาช่วยเหลือและสนับสนุนกิจการกีฬาทุกประเภท

11.3 เสริมสร้างสวัสดิการ ขวัญและกำลังใจนักกีฬา เพื่อเป็นแรงจูงใจให้ นักกีฬาสามารถฝึกซ้อมและเล่นกีฬาได้อย่างเต็มกำลังความสามารถ

11.4 ส่งเสริมสถานศึกษาให้เน้นกิจกรรมการพัฒนาด้านสุขภาพและการออกกำลังกายแก่เด็กและเยาวชนให้มีพลานามัยสมบูรณ์ เพื่อให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันกีฬาระดับชาติและนานาชาติได้ดียิ่งขึ้น

ชื่อเรื่อง	:	คำแถลงนโยบายของคณะรัฐบาล คณะที่ 52
คณะรัฐมนตรี	:	
นายกรัฐมนตรี	:	นายอานันท์ ปันยารชุน
รมว./รมช. ศธ.	:	นาย ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์/นาย สมชัย ฤทธิพิริชา
รมว.ทบวงฯ	:	นาย เกษม สุวรรณกุล
ระยะเวลาดำเนินการ	:	22 มิถุนายน – 12 กันยายน 2535
วันประกาศใช้	:	22 มิถุนายน 2535

เนื้อหา :

ท่านประธานรัฐสภาและท่านสมาชิกรัฐสภาผู้มีเกียรติที่เคารพ ตามที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งให้กระผมเป็นนายกรัฐมนตรี ตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 10 มิถุนายน 2535 และแต่งตั้งคณะรัฐมนตรี ตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 14 มิถุนายน 2535 นั้น ก่อนที่จะได้นำเรียนให้ทราบถึงนโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน กระผมใคร่ขอเรียนข้อความบางประการให้ทราบเป็นเบื้องต้น ดังนี้

คณะรัฐมนตรีนี้ได้จัดตั้งขึ้นเป็นการเฉพาะกิจในขณะที่ประเทศอยู่ในภาวะวิกฤตและบอบช้ำอย่างหนักอันเนื่องมาจากการเผชิญหน้าระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ยังผลให้เกิดความสับสนทางการเมือง ความชะงักงันของเศรษฐกิจบางภาค ความหวาดระแวงและความวิตกกังวลในหมู่ประชาชนทั่วไป ซึ่งหากปล่อยทิ้งไว้จะเกิดผลกระทบต่อเสถียรภาพของประเทศอย่างรุนแรง ประกอบกับเป็นที่ประจักษ์ชัดตามคำกราบบังคมทูลพระกรุณาของท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรในการนำชื่อกระผมขึ้น ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี ที่ว่า การแต่งตั้งครั้งนี้ เพื่อจะได้ใช้กระบวนการทางรัฐสภาและรัฐธรรมนูญเป็นอำนาจอธิปไตยกลับไปให้ประชาชนเพื่อให้เกิดการปกครองในระบอบประชาธิปไตยได้พัฒนาไปอย่างต่อเนื่องและมีความสามารถในระยะเวลานั้นสั้น พื้นฟูประเทศชาติให้เกิดเสถียรภาพในแนวทางสันติ เพื่อจะได้เป็นที่เชื่อถือแก่นานาประเทศต่อไป

เมื่อพิจารณาจากสถานการณ์บ้านเมือง ความมุ่งหมายในการตั้งคณะรัฐมนตรีในลักษณะเฉพาะกิจและระยะเวลาอันมีจำกัดในการบริหารราชการแผ่นดินแล้ว คณะรัฐมนตรีขอนำนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินเรียนให้ท่านประธานรัฐสภาและท่านสมาชิกรัฐสภาผู้มีเกียรติได้ทราบว่ารัฐบาลจะดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการทุกวิถีทางเพื่อรักษาเสถียรภาพและความมั่นคงภายในประเทศ โดยยึดหลักสันติธรรม เพื่อสร้างความเข้าใจ และความรู้อริสาคคีของคคนในชาติ
2. เร่งดำเนินการแก้ปัญหาความเดือนร้อนเฉพาะหน้าของประชาชนที่ได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติ ราคาพืชผล การเกษตรตกต่ำ และปัญหาอื่น ๆ

3. ดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อฟื้นฟูและเสริมสร้างความมั่นใจแก่ประชาชน และนานาชาติ โดยจะสานต่อนโยบายเศรษฐกิจแบบเสรีและยึดถือหลักความโปร่งใสและชัดเจน

4. สานต่อนโยบายด้านการกระจายรายได้และการพัฒนาเกษตรกรรมและชนบท โดยเร่งรัดโครงการพื้นฐานต่อเนื่อง จากที่ได้ริเริ่มไว้แล้ว อาทิ โครงการพัฒนาจังหวัด โครงการจัดหาน้ำสะอาดให้ทั่วถึงทุกหมู่บ้าน และการกระจายอุตสาหกรรมสู่ภูมิภาค

5. เร่งดำเนินการโครงการสาธารณูปโภค สาธารณูปการต่าง ๆ ที่ริเริ่มไว้แล้วให้รวดเร็วยิ่งขึ้น

6. เร่งดำเนินการโครงการต่าง ๆ เนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ อำนวนประโยชน์แก่ประชาชน ตลอดจนกำกับดูแลและพิจารณาโครงการในวโรกาสสมหมายมงคลดังกล่าวให้เป็นไปตามกำหนดการโดยเรียบร้อยและสมพระเกียรติ

7. ส่งเสริมและคุ้มครองป้องกันสิทธิเสรีภาพของประชาชนโดยเฉพาะในการแสดงออก การรับรู้และการรับทราบข่าวสารตามครรลองในระบอบประชาธิปไตย

8. ส่งเสริมและปลูกจิตสำนึกของประชาชนให้ตระหนักในความสำคัญและบทบาทของตนในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและจะกำกับดูแลการเลือกตั้งทั่วไป ที่จะขึ้นในโอกาสอันใกล้นี้ให้เป็นไปโดยเรียบร้อย บริสุทธิ์และยุติธรรม

สำหรับด้านอื่น ๆ นอกจากนี้ รัฐบาลจะปฏิบัติตามและเร่งรัดดำเนินการให้เป็นไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติต่อไป

ในการดำเนินการตามนโยบายข้างต้นนี้ รัฐบาลขอยืนยันต่อท่านประธานรัฐสภาและท่านสมาชิกรัฐสภาผู้มีเกียรติว่า จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และทุ่มเทสติปัญญาอย่างเต็มกำลังความสามารถตลอดจนรักษาความเป็นกลางในทางการเมืองอย่างเคร่งครัด โดยไม่ฝักใฝ่หรือให้คุณให้โทษเพื่อประโยชน์ทางการเมืองแก่บุคคลหรือคณะบุคคลใด และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ด้วยความร่วมมือและการสนับสนุนจากสมาชิกรัฐสภาผู้มีเกียรติทุกท่าน นโยบายของคณะรัฐมนตรีในการบริหารราชการแผ่นดินจะสัมฤทธิ์ผลนำไปสู่ความสงบสุขของบ้านเมืองและการฟื้นฟูประเทศชาติให้เกิดเสถียรภาพเป็นที่วางใจและเชื่อถือในหมู่ประชาชนและนานาชาติและคณะรัฐมนตรีนี้จะส่งมอบการบริหารราชการแผ่นดินให้คณะรัฐมนตรีที่จะเข้ามาใหม่ตามกระบวนการทางรัฐสภาและบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญด้วยดีต่อไป

สุดท้ายนี้ กระผมขอเรียนยืนยันว่า คณะรัฐมนตรีจะบริหารราชการแผ่นดินโดยยึดมั่นและรักษาคำสั่งเสียที่ได้ถวายต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในโอกาสที่เข้ารับหน้าที่ด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณและด้วยความตั้งใจอย่างแน่วแน่แท้จริง